

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

M.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AARSPRØVEN OG AFGANGSPRØVERNE

I

HORSENS LÆRDE SKOLE

I JUNI OG JULI 1888.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AARSPRØVEN OG AFGANGSPRØVERNE

I

HORSENS LÆRDE SKOLE

I JUNI OG JULI 1888.

---

1. FORENINGER FOR SVERIGS HØJERE SKOLERS LÆRERE. AF ADJUNKT
ANDR. SCH. STEENBERG.
  2. SKOLEEFTERRETNINGER. VED REKTOR C. IVERSEN.
-

HORSENS.

FOGHS BOGTRYKKERI.

1888.

I.

FORENINGER

FOR

SVERIGS HØJERE SKOLERS LÆRERE.

AF

ANDR. SCH. STEENBERG.

ADJUNKT.

Den betydelige Virksomhed, der i de sidste Aar-
 tier har fundet Sted i Sverig paa det højere Skole-
 væsens Omraade og som har frembragt en om-
 hyggelig udarbejdet Skolelov (stadga af 1. Novbr.
 1878), en dygtig Lærerstand og udmærkede Skole-
 bygninger, har ogsaa medført en livlig Diskussion
 blandt Lærerne om Skolespørgsmaal. Siden 1849
 har der hvert tredje Aar været afholdt et 3 Dages
 Læremøde (det allmänna svenska läraremötet) for
 den højere Skoles Lærere; det sidste (12te) afholdtes
 i Juni 1887 i Göteborg. Fortegnelsen over de Æmner,
 der skulde drøftes paa dette, indeholder 155 Spørgs-
 maal, dels almindelige, som Spørgsmaal om Op-
 rettelsen af praktiske Skoler (Realskoler), om Fælles-
 undervisning for begge Køn, om Sløjden, dels
 specielle Spørgsmaal, f. Ex. om Engelskens Timetal
 i visse Klasser, om Odhners Lærebog i svensk
 Historie, om zoologiske Dissektioner i Skolen. Der
 afgives en trykt Beretning om Møderne. — I Blade
 og Tidsskrifter, særlig Pedagogisk tidskrift, der
 hovedsagelig behandler den højere Skole, tage mange
 Lærere Ordet. — Endelig er der i de sidste 25 Aar
 fremstaaet Lærerforeninger, der skulle virke for
 Skolens og Lærernes Bedste.

At Sverigs højere Skolers store Lærerstand*)
 føler Trang til at drøfte Skolens Anliggender, har

---

*) I Følge kgl. ecklesiastik departementets berättelse om statens
 allmänna läroverk för gossar 1880 fandtes der i Sverig
 ved läroverk og pedagogier 96 Rektorer, 191 Lektorer,

maaske til Dels sin Grund i det vanskelige Arbejde, der kræves af den. De svenske allmänna läroverken give, som bekjendt, omtrent gratis Undervisning; Klasserne ere derfor meget store. Men de store Klasser kræve en betydelig Lærerkunst; alt det mekaniske i Undervisningen maa lægges til Rette paa nemmeste Maade og en methodisk Klasseundervisning bliver nødvendig. Denne Side af Undervisningskunsten er vel den, der lettest kan blive Gjenstand for Diskussion og gjensidig Paavirkning.

Men en vigtig Grund maa vistnok ogsaa søges i Lærernes Deltagelse i Skolens Styrelse gennem Skolekollegiet og deres deraf følgende større Interesse for almindelige Skolespørgsmaal. Läroverksskollegiet, der i Almindelighed bestaar af Rektor og de ordinære Lærere, og hvis Beslutning tages ved Stemmerflerhed (stadgan af 1878 §§ 107—113), har nemlig ikke alene Indflydelse paa selve Undervisningen, men det afgjør ogsaa andre Spørgsmaal eller raadspørges om dem. Kollegiet kan bortvise en Elev fra Skolen og idømme ham Straf (§§ 49 og 48); dets Mening skal høres om, med hvilke Fag et ledigt Embede skal opslaas (§ 52); det kan foreslaa, at en Adjunkt skal overtage andre Fag end dem, hvori han er ansat (§ 14); det tager Bestemmelse om uformuende Elevers Fritagelse for Skoleafgifter (§ 139); det deltager i Forvaltningen af Skolens Bibliothek

---

510 Adjunkter og Kolleger, 116 Extralærere, 250 öfningslärare (i Tegning, Musik og Gymnastik) samt 21 Lärerinder. Oplysninger om svenske Skolebestemmelser faas i Zimmermann och Stjernstedt: Samling af förfatningar m. m. rörande allmänna läroverken och pedagogierna, Stockholm 1878 (et Supplement hertil er udkommet 1882). Forøvrigt findes som bekjendt udførlige Fremstillinger af Sverigs Skolevæsen i A. Steen: Sveriges højere Skoler, Kbh. 1880, og J. Paludan: Det højere Skolevæsen i Danmark, Norge og Sverig. Kbh. 1885.

og Samlinger (§§ 132 og 133); det har Forslagsret til Besættelsen af Bibliothekarposten (§ 123); det gennemgaar Skolens Regnskaber, underskriver dem og er ansvarlig for dem (§ 142). Kan Rektor ikke tiltræde Kollegiets Beslutning, skal den underkastes Eforens Prøvelse (§ 113). Lærerne i samme Fag skulle inden 14 Dage efter hvert Skolehalvaars Begyndelse træde sammen for at drøfte Fagets Behandling i de forskellige Klasser (§ 120). Kollegiet optræder undertiden ogsaa paa anden Maade. Saaledes fremkom der 1884 fra et Kollegium Forslag til Love for en almindelig svensk Lærerforening, og Bestyrelsen for Östergötlands och Smålands lärareförening skal i Følge Foreningens Love være et Kollegium.

De svenske Lærerforeninger have da haft en meget naturlig Udviklingsgang. Fra Skolekollegiet have de udviklet sig til Foreninger for en mindre Kreds, en By eller et Stift*), og af disse har der igjen dannet sig en Lærerforening for hele Sverig, svenska läraresällskapet.

By- og Stiftsforeninger. I Aaret 1884 fandtes der 6 Foreninger for den højere Skoles Lærere, nemlig Stockholms läraresällskap, Göteborg läraresällskap, stiftet 1866, Lund stifts lärareförening, Östergötland och Smålands lärareförening, Strengnäs och Vesterås stifts lärareförening og Karlstad stifts pedagogiska förening. Her skal omtales Foreningerne i Stockholm og Lund Stift.

Stockholms läraresällskap, stiftet 1872, talte i 1883 151 Medlemmer. Det holder hvert Aar flere Møder; det har oprettet et pædagogisk Bibliothek, som ogsaa støttes af Staten; det har fremsat Forslag til

---

*) Det maa erindres, at et Stifts højere Skoler have fælles Overbestyrelse, Biskoppen, der som Eforus tager Bestemmelse i mange Forhold, som hos os afgjøres af Ministeriet.

Indførelse af en ensartet svensk Retskrivning. Af Spørgsmaal, som i de sidste Aar ere blevne drøftede paa dets Møder, kan nævnes: Latinens Indførelse paa Reallinien, Elevernes Tobaksrygning, Opnaaelsen af større Ensformighed ved Optagelsesprøven i Stockholms forskjellige Skoler.

Lund stifts lärareförening er stiftet 1877. Dens Medlemmer skulle være ansatte ved et allmänt läroverk indenfor Stiftet. Dens Formaal er at virke for Skolens og Lærerstandens Bedste, at give Lærerne Lejlighed til at stifte og underholde personligt Bekjendtskab samt veksle Tanker i pædagogiske og methodiske Spørgsmaal eller i Almindelighed i Æmner, der ere af Vigtighed for Skolen. Foreningen holder Møde en Gang om Aaret. Disse Møders Forhandlingsspørgsmaal foreslaas af Medlemmerne en Maaned i Forvejen. — Paa Mødet den 11te Juni 1886 i Malmö, hvortil der var mødt 30 Medlemmer fra Lund, Malmö, Helsingborg, Ystad og Trelleborg, blev først Foreningens indre Anliggender behandlede, og Bestyrelsen meddelte Resultatet af sin Henvendelse til Ministeriet angaaende et Pensionsspørgsmaal. Derefter drøftedes følgende Æmner: Bør Foreningens Møder være offentlige? Kan den saakaldte Samundervisning (for Dreng og Piger) anbefales, og om saa er, under hvilke Forudsætninger kan den medføre den tilsigtede Nytte? Hvilket Hensyn bør der tages til Hjemmenes Forlangende om, at den første Læsetime sættes til Kl. 8 (i Stedet for Kl. 7 eller 7 $\frac{1}{2}$)? Paa hvilke Principer bør Undervisningen i Regning i Skolens fem nederste Klasser støttes? (Indlederen af dette Spørgsmaal gav en Fremstilling af en af Lektor Nordlund fremsat heuristisk Methode.) Hvilken Forsigtighed bør Lærere iagttage, naar de mod særlig Betaling undervise Skolens Elever (for at undgaa Be-

skyldning for Partiskhed)? — Der afgives en trykt Beretning om Mødets Forhandlinger.

Disse 6 Foreninger bestaa uafhængig af det nedenfor omtalte svenske Lærerselskab og dets lokale Foreninger.

Svenska lärarsällskapet. Efter Forslag af Lund Stifts Lærerforening blev der paa det 10de almindelige Lærermøde i Örebro 1881 forhandlet om Dannelsen af en almindelig svensk Lærerforening for de højere Skolers Lærere. Det blev derefter overdraget Lund Stifts Lærerforening at gjøre et Udkast til Love for en saadan, og dette Udkast blev udsendt med en Indbydelse til Foreningens Dannelse. Samtidig hermed havde Stockholms Lærerselskab optaget Spørgsmaalet og nedsat et Udvalg til at foreslaa Love. Fra Karlstad Stifts pædagogiske Forening og fra Halmstad Skolekollegium fremkom ogsaa Forslag, og Spørgsmaalet drøftedes ivrigt i Pedagogisk tidsskrift. Størst var Forskjellen mellem Forslagene fra Stockholm og Lund. Efter det første skulde det almindelige Lærerselskab bestaa af Lokalforeninger; disse skulde foruden Lærere kunne optage enhver, som havde Interesse for Undervisning. Alle Forhandlinger og Afstemninger skulde ske skriftlig, og Lærerselskabet skulde ikke afholde Møder. Efter Forslaget fra Lund skulde Lærerselskabet bestaa af Lærere, ikke af lokale Foreninger; kun Lærere skulde kunne optages; hvert tredje Aar skulde der afholdes et Møde, paa hvilket Forhandlingerne og Afstemningerne skulde foregaa. Efter en livlig Diskussion om disse Forslag fremkom Lund Stifts Lærerforening med et mæglende Forslag. Dette blev omdelt paa det 11te alm. Lærermøde i Stockholm 1884; et Udvalg drøftede Lovene, og derefter blev Svenska lärarsällskapet stiftet og dets Love vedtagne hovedsagelig efter

det mæglende Forslag. Det vigtigste af Lovenes Indhold er følgende:

Medlem kan enhver ved allm. läroverk eller pedagogium ansat eller tidligere ansat Rektor, ordinarie Lærer og Lærerinde blive; desuden Skolernes Læger*), Universitetslærere, Lærere ved Statens Seminarier og saadanne Lærere ved private Skoler eller ekstraordinære Lærere, der ere berettigede til at søge Lærerembede. De Medlemmer af Lærerselskabet, der bo paa samme Sted, skulle slutte sig sammen i en Lærerforening, hvis Formand skal anmeldes for Lærerselskabets Bestyrelse (§ 2). Lærerselskabet samles til almindelige Møder mindst en Dag hvert tredje Aar, helst i umiddelbar Sammenhæng med det almindelige svenske Lærermøde. Paa Mødet behandles Selskabets egne Anliggender samt saadanne Spørgsmaal, som enkelte Medlemmer eller de lokale Lærerforeninger forlange drøftede; men der finder ingen Afstemning Sted om dem (§ 3). Denne skal enten ske paa overordentlige Møder eller ved Afstemning i de i § 2 omtalte lokale Lærerforeninger. I sidste Fald opstiller Bestyrelsen, om muligt, Spørgsmaalene saaledes, at de kunne besvares med ja og nej og oversender dem til Lærerforeningerne, hvis Formænd lade dem behandle og til Bestyrelsen indberette Antallet af ja og nej blandt de ved Lærerforeningernes Afstemning afgivne Stemmer. Disse sammenlægges,

---

*) I Følge stadgan af 1878 § 124 kan der ved Skolerne antages en Læge, der tilser uformuende Elever ved indtrædende Sygdomstilfælde og undersøger de Omstændigheder, der kunne virke skadelig paa Elevernes Helbredstilstand. Han undersøger ved hvert Skolehalvaars Begyndelse og Slutning alle Elever og afgiver efter en af Medicinalstyrelsen affattet Formular (Cirkulære af 31. Oktbr. 1879) en Redegjørelse for deres Helbredstilstand, der optages i Skolens Aarsberetning.

og den Beslutning, der har faaet de fleste Stemmer, er det svenske Lærerselskabs Beslutning (§ 7). Bestyrelsen skal bestaa af 7 Medlemmer, hvoraf 3 fra Stockholm. Blandt disse sidste vælger Bestyrelsen sin Formand og Kasserer (§ 4).

De lokale Foreninger have dannet sig uafhængig af de før nævnte Foreninger for By og Stift. Januar 1887 havde Selskabet 321 Medlemmer, fordelte i 28 Lokalforeninger, Marts 1888 399 Medlemmer i 32 Lokalforeninger. Meddelelser fra Selskabet optages i en særlig Afdeling af Pedagogisk tidskrift, hvori ogsaa de lokale Foreninger kunne faa optaget kortere Skrivelser og Meddelelser.

I et Cirkulære Nr. 1 til Medlemmerne blev der efter Lovenes § 7 sat følgende Spørgsmaal under Afstemning: 1) Anse det svenske Lærerselskabs Medlemmer det for heldigt, at der oprettes Forsøgsskoler i vort Land?*) 2) a. Billige det svenske Lærerselskabs Medlemmer Stockholms Lærerselskabs hermed følgende Forslag til Retskrivning? b. Billige de det i dets Hovedgrunde? Spørgsmaalene vare indledede med en kort Redegjørelse. De fra Lokalforeningerne indsendte Afstemninger, hvorved det første Spørgsmaal besvaredes med 243 ja mod 26 nej, det sidste med 37 ja mod 154 nej og 52 ja mod 149 nej, vare ledsagede af Betænkninger.

Lærerselskabet havde sit første almindelige Møde samtidig med det 12te alm. Lærermøde i Göteborg Juni 1887. Paa dette drøftedes bl. a. Spørgsmaalet om Lærernes Enkekasse, om Oprettelsen af praktiske Skoler**), om Indskrænkning af Ferierne og om

*) Disse skulde nærmest oprettes for at finde den bedste Form for de nedenfor nævnte praktiske Skoler.

**) Nærmest svarende til vore Realskoler. Saadanne findes ikke i Sverig. En stor Del af Eleverne (i 1880 over 2500 af c. 15000) forlade derfor Skolen i Mellemklasserne uden at

at begynde Latinundervisningen et Aar tidligere. Det vedtoges, at disse Spørgsmaal skulde behandles efter Lovens § 7. I Lærerselskabets Cirkulære Nr. 3 af August 1887 forelagdes da disse Spørgsmaal til Afstemning tillige med Spørgsmaal om Pedagogiernes Omdannelse og om Forhøjelse af Skolepengene. I Følge Meddelelser fra Lærerselskabet i Pedagogisk tidskrifts Martshæfte 1888 blev Spørgsmaalet om praktiske Skoler besvaret med 210 ja mod 18 nej, Spørgsmaalet om Latinundervisningen med 200 ja mod 33 nej.

Det her meddelte skulde fremstille, hvorledes de svenske Lærerforeninger have virket. Hvad de have virket, er det naturligvis langt vanskeligere at gjøre Rede for. Det fremgaar af Beretningerne, at de ældre Foreninger for By og Stift udfolde en større Virksomhed end det svenske Lærerselskab. Men dette sidste har jo kun virket i kort Tid, og forøvrigt ligger ogsaa dette Selskabs Tyngdepunkt i dets lokale Foreninger, hvad der vistnok ogsaa er det naturlige. Saa meget kan siges med Sikkerhed, at den svenske Lærerstand har en betydelig Støtte i sine Foreninger. De bringe en Diskussion i Gang om de Spørgsmaal, der ligger Lærerstanden paa Hjerte, Skolens Spørgsmaal og Standens egne Spørgsmaal; de ere et naturligt Organ for dens Ønsker og Krav; gjennem dem øver den Indflydelse paa Skolelovgivningen, og denne Indflydelse vil forøges, eftersom Lærernes Anskuelse enes og fæstnes gjennem Diskussionen.

---

faa nogen Afslutning paa deres Uddannelse. Det nylig afgaaede Ministerium havde, hovedsagelig paa Foranledning af det svenske Lærerselskab, foreslaaet, at der som et Forsøg skulde oprettes en saakaldet praktisk Dannelseslinie paa 5 Klasser ved nogle Skoler; efter Ministerskiftet er Forslaget indtil videre henlagt.

II.

EFTERRETNINGER

OM

HORSENS LÆRDE SKOLE

FOR SKOLEAARET 1887—88.

VED

C. IVERSEN.

I. Examiner.

1. Skolens Hovedexamen afholdtes fra 25de Juni til 13de Juli. Derefter opflyttedes til VI alle 11 Disciple i V, til V 10 af 14 Disciple i IV S, til IV S 17 af 22 i III S, til IV R 13 af 19 i III R, til III S 20 af 24 i II S, til III R 4 af 10 i II R, til II S 11 af 18 i I S, til II R 8 af 12 i I R. En Discipel gik fra I S over i I R, en fra I S i III S, 1 fra II S i III R, 2 fra I S i II R.

2. Afgangsexamen for Studerende.

De skriftlige Opgaver vare:

Dansk Stil I.

Penge ere en god Tjener, men en slet Herre.

Dansk Stil II.

Englands og Irlands gjensidige Forhold i Tidernes Løb.

Latinsk Version.

Q. Fulvius Flaccus censor aedem Fortunae, quam in Hispania praetor bello Celtiberico voverat, faciebat enixo studio, ne ullum Romae amplius aut magnificentius templum esset. Magnum ornatum ei templo ratus adjecturum, si tegulae marmoreae essent, profectus in Bruttios, aedem Junonis Laciniae ad partem dimidiam detegit, id satis fore ratus ad tegendum, quod aedificaretur. Naves paratae fuerunt, quae tollerent atque asportarent, auctoritate censoria sociis deterritis id sacrilegium prohibere. Postquam censor rediit, tegulae expositae de navibus ad templum portabantur. Quamquam, unde essent, silebatur, non tamen celari potuit. Fremitus igitur in curia ortus est; ex omnibus partibus postulabatur, ut consules eam rem ad senatum referrent. Ut vero accessus in curiam censor venit, multo infestius singuli universique

praesentem lacerare: Templum augustissimum regionis ejus, quod non Pyrrhus, non Hannibal violassent, foede detexisse ac prope diruisse censorem, moribus regendis creatum, et quod, si in privatis sociorum aedificiis faceret, indignum videri posset, id deum immortalium templa demolientem facere, et obstringere religione populum Romanum, spoliis templorum templa aedificantem, tamquam non iidem ubique di immortales sint. Relatione facta, in unam omnes sententiam ierunt, ut eae tegulae reportandae in templum locarentur et piacularia Junoni fierent. Quae ad religionem pertinent, cum cura facta; tegulas relictas in area templi, quia reponendarum nemo artifex inire rationem potuerit, redemptores nuntiarunt.

ratio betyder her Fremgangsmaade. redemptor Entreprenør.

Fransk Stil.

Vilhelm Erobrerens sidste Vilje.

Vilhelm med Tilnavnet den røde og Henrik, Kongens to yngste Sønner, forlode ikke hans Sengs Hovedgjærde, da de utaalmodig ventede paa, at han skulde diktere sin sidste Vilje. Robert, den ældste af de tre, havde været fraværende siden sin sidste Ordstrid med sin Fader. Til ham var det, at Vilhelm forhen, med Samtykke af Høvdingerne i Normandiet, havde testamenteret sin Hertugtittel; og trods den Forbandelse, han siden havde udtalt mod Robert, søgte han ikke at berøve ham den Adkomst, som Normannernes Ønske havde tiltænkt ham. „Hvad angaar Kongeriget England,“ sagde han, „testamenterer jeg det ikke til nogen, fordi jeg ikke har faaet det i Arv, men erhvervet det med Magt og ved blodig Kamp; jeg overgiver det i Guds Hænder, idet jeg indskrænker mig til at ønske, at min Søn Vilhelm, der har været mig lydig i alt, maa opnaa det, om Gud vil, og leve lykkelig derovre.“ „Og mig, Fader, hvad giver Du da mig?“ sagde Henrik, den yngste af Sønnerne. „Jeg giver Dig femtusind Pund Sølv af mit Skatkammer,“ svarede Kongen. „Men hvad skal jeg gjøre med de Penge, naar jeg hverken har Land eller Bolig?“ — „Vær rolig, min Søn, og hav Tillid til Gud, find Dig i, at dine Brødre gaa forud for Dig; din Tid kommer efter deres.“ Henrik trak sig strax tilbage for at gaa hen at modtage de femtusind Pund; han lod dem veje med Omhu og anskaffede sig en Pengekiste, der var vel beslaaet og forsynet med gode Laase.

rød roux. berøve déshériter de. ved blodig Kamp au prix du sang. leve lykkelig derovre y prospérer.

Som tilfornedede Censorer møde: Dr. phil.
P. C. V. Hansen (Medlem af Undervisningsinspek-
tionen), Professor Dr. Kr. Erslev, Overlærer Fraas,
Adjunkt Giersing.

Udfaldet af Examen var følgende:

Dimittenderne.	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Dansk og Oldn.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Lat. Version.	Lat. læst.	Lat. ulæst.	Græsk.	Naturlære.	Hoved- karakter.	Points.
J. F. S. Bech.	G.	G. +	Ug. +.	Mg. +.	Mg. +.	Ug. +.	Mg. +.	Mg.	Mg.	Mg.	Tg.	<i>Forste K.</i>	88
C. N. P. Jørgensen.	Mg. +.	G. +	Mg. +.	G. +	G. +	G. +.	G.	Mg. +.	G.	Mg. +.	G. +	<i>Anden K.</i>	77½
M. Laursen.	Mg. +.	Mg. +.	Mg.	Mg.	Mg. +.	Mg. +.	G. +	Mg. +	Mg. +	Mg. +	Mg.	<i>Forste K.</i>	95½
L. C. P. A. Nielsen.	Mg. +.	Mg.	Mg. +	Mg. +.	Mg.	Ug. +.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug. +.	Mg. +	<i>Forste K.</i>	100
S. J. Petersen.	Mg. +.	Mg.	Ug.	Ug. +.	Mg. +	Ug.	Mg.	Ug. +.	Mg.	Ug.	Ug.	<i>Forste K. n. Udm.</i>	105½
F. C. E. M. Rasmussen.	G.	G.	G. +	Mg.	Mg. +	G. +	Mg. +.	Mg. +.	G.	Mg.	G. +	<i>Forste K.</i>	85½
G. C. Schjøth.	Mg. +.	G. +	Mg. +.	G. +	Mg. +.	G.	G.	G.	G.	Mg. +.	Mg.	<i>Anden K.</i>	80½
C. J. Vestergaard.	Mg. +	Mg.	Mg. +	Mg. +	Mg. +	Ug.	Mg.	Mg. +	Mg.	Mg.	Ug. +.	<i>Forste K.</i>	102½
C. Christensen.	Mg. +.	Mg.	Mg.	Mg. +.	G. +	Mg. +.	Mg. +.	G.	Mg.	G. +.	Ug. +.	<i>Forste K.</i>	84½
O. J. M. Ancora (Priv.)	G.	G. +	G.	Mg.	Mg.	G. +.	G. +	G.	G.	Mg.	Mg. +.	<i>Anden K.</i>	80
C. A. Hansen (Priv.)	G. +	G.	G.	G.	G. +	G.	G.	G. +	G. +	Mg.	G.	<i>Anden K.</i>	76½

3. Almindelig Forberedelsesexamen.

De skriftlige Opgaver vare:

Dansk Stil.

Hvilken Indflydelse have Storbritanniens og Irlands Beliggenhed og Jordbundsforhold paa deres Næringsveje?

Engelsk Version.

A Tropical Storm.

On the 1st of June 1822 day began to break with an unusual gloom that overshadowed everything; a black haze rested like a high wall round the horizon, while the sky, so long without a single speck, was covered all over with shapeless clouds flying in different directions. The sea-wind, which used to begin gently and then gradually increase to a pleasant breeze, came on suddenly and with great violence, so that the waves broke into white foam as far as the eye could reach. The sea looked black under the influence of an immense mass of dark clouds, rising slowly in the western quarter, where they remained suspended like a mantle during the whole day. The ships which had lain motionless on the surface of the bay, were now rolling and pitching with their cables stretched out. Innumerable sea-birds continued during all the day to wheel round the rock on which the town stood, and to scream as if in terror at this sudden change. The dust of six months' hot weather, raised into high pyramids, was forced by the furious gusts of wind into the innermost corners of the houses. Long before sunset it seemed as if the day had closed, owing to the darkness caused by the dust in the air, and to the sky being overcast in every part by masses of clouds. Presently lightning was observed among the hills, which was shortly afterwards followed by a storm, exceeding in violence anything I ever met with. During eight hours the rain did not cease pouring down for one moment; the steep streets of the town soon became the channels of streams of such magnitude as to sweep away large stones, thus rendering it everywhere dangerous, and in some places quite impossible to pass.

Tropical, tropisk. Haze, Taage. Speck, Plet. Shapeless, uformelig. Pitch, duve. Gust of wind, Vindstød.

Arithmetik.

1. 515 $\frac{1}{2}$ ere satte paa Rente og Renten Rente til den aarlige Rentefod 4 pCt. i 3 Aar, den nye Sum derpaa til den

aarlige Rentefod $3\frac{3}{4}$ pCt. i 2 Aar, og den derved fremkomne Sum til den aarlige Rentefod $3\frac{1}{2}$ pCt. i $1\frac{1}{2}$ Aar. Renten lægges halvaarlig til Kapitalen. Hvor stor er den oprindelige Kapital bleven? Hvor stor vilde den være bleven, hvis den hele Tiden havde staaet til den aarlige Rentefod $3\frac{3}{4}$ pCt., og Renten halvaarlig var lagt til? Til hvilken aarlig Rentefod skulde den have været sat ud hele Tiden, hvis den, ogsaa med halvaarlig Rente, skulde have naaet den samme Størrelse, som den voxede til paa den første Maade?

$$2. \quad 8x^{-6} + 999x^{-3} = 125. \quad \text{Find } x.$$

3. 3 Differentserækker, hver bestaaende af n Led, begynde alle med 1. Differentserne ere henholdsvis 1, 2 og 3. Find Rækkernes sidste Led (t_1, t_2, t_3) og Summen af hver Række (s_1, s_2, s_3), og vis, at t_2 er Middeltallet mellem t_1 og t_3 , og ligeledes s_2 mellem s_1 og s_3 . Hvor stor skulde Differentserne være i den anden Række, for at s_2 skulde være Mellemproportional mellem s_1 og s_3 ? Til Exempel for det sidste Spørgsmaals Vedkommende: $n = 17$.

Geometri.

1. I en Trekant ABC er $AB = BC$. Fra B er henad BA og BC afsat Stykkerne BD og BE henholdsvis $= \frac{1}{4} BA$ og $= \frac{1}{3} BC$. DE skærer AC 's Forlængelse i F . Hvor lang er CF udtrykt ved AC ?

2. Konstruer et Rektangel, der i Areal er lig et givet Kvadrat med Siden a . Rektanglets Sider have en Forskjel = en given Linie b .

3. En Cirkel med Radius = r er given. Gjennem dens Centrum og Endepunkterne af en Bue paa 60° er beskrevet en anden Cirkel. Man skal finde Arealerne af de derved fremkomne krumlinede Figurer, udtrykte ved r .

Praktisk Regning.

1. En Mand sender en Blanding af 2 Sorter Korn til England. Den ene Sort er kjøbt for 12 $\mathcal{L}$ pr. Td., den anden for 12 $\mathcal{L}$ 50 fl pr. Td. Undervejs fordærves $\frac{1}{5}$ af Kornet og bliver usælgeligt; Resten sælges for $1\frac{1}{3}$ £ pr. Quarter, for ialt 960 £ , hvilket er 420 $\mathcal{L}$ mere end Indkjøbsprisen for alt Kornet. Hvor mange Tdr. blev der kjøbt af hver Sort? (10 Quarter = 21 Tdr.; 1 £ = 18 $\mathcal{L}$ 25 fl).

2. En Mark har Form af et Rektangel med Siderne 1390,6 Alen og 206,79 Alen. Den besaas med Rug, hvortil medgaar 7,4326 Skp

pr. Td. Land, og der høstes 13,107 Fold, hvoraf $\frac{13}{21}$ sælges for 14 $\frac{2}{3}$ 75 ø pr. Td. Hvor meget indkommer derfor? (1 Td. Land = 14000 □ Alen).

Som tilfornødet Censor mødte: Professor Dr. K. r. Erslev, som indbuden: Lærer N. Hansen.

Udfaldet af Examen var følgende:

Dimittenderne.	Dansk Stil.	Dansk.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Regning.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Naturalære.	Orden m. skriftl. Arbejder.	Points.
A. R. Bech.	G. +	Mg. +	Tg. +	Mg.	—	Tg. +	G. ·	G. +	Mg. ·	G.	G.	G. ·	Mg.	76 $\frac{3}{4}$
W. H. Brammer.	G. +	G.	G.	Mg. ·	—	Mg.	G. +	Mg. ·	G.	Mg. ·	Tg. +	G. +	Mg.	83
T. Friis.	G.	Mg. ·	G. +	G. ·	G. ·	G.	G.	G. +	G. ·	G. ·	G. +	Ug.	Mg. ·	84 $\frac{3}{4}$
N. L. Hansen.	G.	Mg. ·	G.	Mg. ·	G. +	Mg.	G. +	G. ·	Tg. +	Tg.	G.	Tg. +	Mg.	78 $\frac{3}{4}$
H. C. L. Hovmand.	Mg. ·	G. +	G. +	Mg. ·	Mg. ·	Mg. +	Ug.	Tg. +	Tg. +	Tg.	Mg. +	Mg.	Mg. +	90 $\frac{3}{4}$
S. Langhorn.	G.	G. +	G.	G.	—	G.	G. ·	Ug.	Ug. ·	Mg.	G.	Ug. ·	G. +	86
N. A. Lassen.	G. ·	G. +	Mg. ·	G. +	G.	G. +	G. +	G.	G. +	Tg. +	G.	G. ·	Mg. +	82 $\frac{3}{4}$
V. Madsen.	G.	Mg. ·	G. +	G. +	—	Tg.	G. ·	Tg.	Tg. ·	G. +	G. +	G. +	Mg.	67 $\frac{3}{4}$
J. C. Mørch.	Mg. ·	Mg.	Mg.	Mg.	Mg. ·	Mg.	Mg. ·	G. ·	G. ·	G. ·	Mg.	G. +	Mg.	98

Dimittenderne.	Dansk Stil.	Dansk.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Regning.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Naturalære.	Orden m. skriftl. Arbejder.	Points.
	Mg. ÷	Ug. ÷	Mg. ÷	Mg. ÷	—	Mg. +	Mg. +	G. ÷	Mg. ÷	Tg.	G.	Ug.	Mg.	92½
N. C. Nielsen.	Mg. ÷	Ug. ÷	Mg. ÷	Mg. ÷	—	Mg. +	Mg. +	G. ÷	Mg. ÷	Tg.	G.	Ug.	Mg.	92½
N. P. J. Nielsen.	Mg. ÷	Mg. ÷	Mg.	Ug. ÷	—	Mg.	Mg. ÷	G.	G. ÷	Mg. ÷	G. +	Mg. +	Mg. +	95½
J. M. Schmidt.	Mg. ÷	Mg. +	Mg.	G. +	—	Tg. ÷	Mg.	Ug. ÷	Ug. ÷	Mg. ÷	G. +	G. +	Mg. +	92½
O. S. N. Sihm.	G.	Mg. ÷	Mg. ÷	Mg. ÷	G. ÷	Mg. +	Mg.	G.	Mg. ÷	Mg. ÷	G. +	Mg. ÷	Mg. +	96½
C. Weismann.	G. +	Mg. ÷	Mg. +	Mg.	Mg.	G.	Tg. +	Mg.	G. +	G. ÷	Mg. ÷	Tg. +	Mg.	92
H. A. C. Fog (Priv.)	G. +	Mg.	Mg. ÷	Tg. +	—	G.	Mg. ÷	G.	G. ÷	Tg.	Tg.	Mg. ÷	Mg.	75½
I. Friis (Priv.)	Ug. ÷	Ug.	Ug. ÷	Ug. ÷	Ug. ÷	Ug. ÷	Ug. ÷	Ug.	Mg. +	Mg. +	Mg. +	Ug.	Ug. ÷	123
M. M. Hansen (Priv.)	Mg.	Mg.	Mg.	Mg. ÷	—	Ug. ÷	Mg. +	Mg.	G. +	Mg. ÷	G. +	Mg. ÷	Mg.	101½
N. Harries (Priv.)	Mg. ÷	G. +	G. +	Mg. ÷	—	G.	G.	G. +	G. ÷	G. ÷	Tg.	Mg.	Mg.	79½

4. Fjerde Klasses Hovedexamen.

De skriftlige Opgaver vare:

Dansk Stil, Arithmetik og Geometri som ved Alm. Forberedelsesexamen.

Latinsk Stil.

Under Marcus Claudius's og Lucius Furius's Consulat kom der Sendemænd fra Rom til Carthago. Da Hannibal troede, at disse vare blevne sendte for at fordre ham udleveret¹⁾, og frygtede for, at dette skulde ske, gik han hemmelig om Bord²⁾ paa et Skib og flygtede til Kong Antiochus i Syrien. Han vidste, at denne var fjendtlig stemt³⁾ mod Romerne, og haabede at skulle overtale ham til at erklære dem Krig, hvilket ogsaa lykkedes⁴⁾ ham; men Antiochus vilde ikke adlyde hans Raad og drage med sine Hære til Italien, hvilket, hvis det var sket, vilde have bragt⁵⁾ Romernes Herredømme i den største Fare. Altsaa forte Kongen Krigen imod dem, først i Grækenland, derpaa i Asien, men paa begge Steder uheldig, og overvundet ved Magnesia af Lucius Scipio, som siden fik Tilnavnet Asiaticus, blev han nødt til at bede dem om Fred. Hannibal var imidlertid flygtet og havde begivet sig⁶⁾ til Bithyniens Konge Prusias, hos hvem han næsten i syv Aar holdt sig skjult⁷⁾; men da Romerne endelig havde erfaret, hvor han var, og havde befalet Prusias at udlevere⁸⁾ ham til dem, vovede Prusias ikke at give dem Afslag⁹⁾. Da tog Hannibal sig af Dage¹⁰⁾ ved Gift, Aar 183 før Christi Fødsel.

1) fordre udleveret = exposcere. 2) gaa om Bord = conscendere. 3) fjendtlig stemt = affjendtligt Sind. 4) lykkes = contingere. 5) bringe = adducere. 6) begive sig = conferre se. 7) holde sig skjult = latere. 8) udlevere = dedere. 9) give Afslag = negare. 10) tage af Dage = interimere.

Som tilforordnede Censorer mødte: Dr. phil. P. C. V. Hansen (Medlem af Undervisningsinspektionen), Overlærer Fraas; som indbudne: Postmester Friis, Pastor Otterstrøm, Apotheker Helms, Lærer N. Hansen, fhv. Adjunkt Bruun.

Udfaldet af Examen var følgende:

Examinanderne.	Tysk.		Geografi.	Naturhistorie.	Arithmetik.	Geometri.	Points i de afsluttede Fag.	Dansk Stil.	Fransk.	Latin.	Græsk.	Historie.	Naturlære.	Samlet Pointsantal.
	Mg.	Ug.												
Abell.	Mg.	Ug.	Mg. +	G. +	G. ÷	31 $\frac{3}{4}$	Mg. +	Ug. ÷	Mg. ÷	Mg. ÷	Ug. ÷	—	73 $\frac{3}{4}$	
Claudius.	Mg. +	Ug. ÷	Mg. +	Mg.	G. +	35	Mg. ÷	Ug.	Mg.	Mg.	Ug. ÷	—	78	
O. Hald.	G. ÷	G.	—	Tg. ÷	Tg. ÷	—	G. ÷	Mg. ÷	Tg. ÷	—	Mg. ÷	Tg. +	—	
Th. Hald.	Mg.	G. ÷	Tg. ÷	G. ÷	G. ÷	16 $\frac{1}{2}$	G. +	G.	Tg. +	—	G. +	Tg.	38 $\frac{1}{2}$	
A. Hansen.	G. +	G.	Tg. ÷	G. ÷	G.	17 $\frac{3}{4}$	Mg. ÷	Mg. ÷	Tg. +	Slet.	Mg. +	—	19 $\frac{1}{2}$	
E. Hansen.	G.	Tg. ÷	Tg.	G. +	Mg. ÷	16 $\frac{1}{2}$	G. +	Mg. ÷	Mdl. +	G. ÷	G. +	—	29	
Jacobsen.	Mg.	G. +	Mg. ÷	Tg. +	Tg. +	23 $\frac{3}{4}$	Mg. ÷	Mg. +	Mg. ÷	Mg.	Mg.	—	64	
Jørgensen.	Mg. +	G.	G.	G. +	Mg. +	30 $\frac{1}{2}$	Mg.	Ug. ÷	G. ÷	—	Mg. ÷	Mg.	72 $\frac{1}{2}$	
Klingemann.	Mg. ÷	G.	G. +	G. ÷	Tg. ÷	19	G. +	Mg. ÷	Tg.	G. ÷	Mg. ÷	—	43	
Nansen.	G. +	G. +	G. ÷	Tg. ÷	Mdl. +	9	G.	Mg. ÷	Tg. +	Mg. ÷	G. +	—	37	
Rosenmeier.	Ug. ÷	Mg. ÷	Ug.	Mg. ÷	Mg.	35 $\frac{1}{2}$	Mg.	Ug.	Mg.	Mg. +	Ug.	—	79 $\frac{1}{2}$	
Schütte.	Ug. ÷	Ug. ÷	Mg. ÷	G. +	Mg. ÷	33 $\frac{3}{4}$	Mg. +	Ug. ÷	Mg. ÷	Mg. ÷	Ug. ÷	—	75 $\frac{1}{2}$	
Utoft.	G.	Mg. +	Mg. ÷	G. ÷	Mdl. +	18	Mg.	G. +	Tg. +	G. ÷	Mg. +	—	46 $\frac{1}{2}$	
Westergaard.	Mg.	G. +	Mg. +	Mdl.	Tg. +	15 $\frac{1}{2}$	Mg. ÷	Mg. +	G. ÷	Mg. ÷	Mg.	—	49 $\frac{1}{2}$	
F. Andersen. (Priv.)	Mg. +	Ug.	Mg.	Tg. ÷	Ug. ÷	28 $\frac{1}{2}$	—	—	G. + *)	—	—	—	—	
M. Nielsen. (Priv.)	Mg. ÷	Mg. ÷	Mg. ÷	Tg.	Mdl. +	15 $\frac{3}{4}$	—	—	—	—	—	—	—	

*) Latinsk Stil.

Extraordinær Examen i Fransk.

Ifølge given Tilladelse underkastede N. P. J. Nielsen, der i Sommeren 1887 bestod Alm. Forberedelsesexamen her ved Skolen med $95\frac{2}{3}$ Points, sig en extraordinær Prøve i Fransk den 30te April d. A. og bestod Prøven med Karakteren mg. ÷.

II. Disciplene.

Ved Afslutningen af forrige Aars Beretning var Discipelantallet 153. Af disse udmeldtes foruden de ovennævnte, der efter fuldendt Examen forlode Skolen, følgende: af V: C. J. O. Jørgensen, J. A. M. Hansen, F. J. Utoft; af III S: V. Ebbesen; af III R: H. Nyholm, V. Hansen, A. Hansen, S. Th. Wittrup, V. Glud, C. A. Damm; af II S: J. L. Balslev, C. C. D. Rosenmeier; af II R: S. Eggertsen, J. Sørensen, J. Levy, C. S. L. Ingversen, O. R. Kjærby; af I S.: J. A. Lassen; af I R: H. C. Petersen, P. A. Robl, J. Hansen, W. B. Smith, E. A. Grumme, G. Koch. Der optoges 34 nye Disciple. Antallet er nu 137, hvoraf 63 udenbys.

Schematisk fremstillet ordner Frekventsen sig saaledes:

Klasserne:	VI	V	IVS	IVR	IIIS	IIIR	IISS	IIIR	IS	IR	Sum
Antallet ved Afslutningen af forrige Aars Beretn.	8	11	14	14	22	20	24	10	18	12	153
Før Examen udgik						1					1
Efter Examen udgik som dimitterede.....	8		2	14							24
Efter Examen opflyttedes i	11	10	17	13	20	4	11	8			94
Oversiddere.....			2		5	6	4	6	7	4	34
Optoges		2		1	1	2		4	12	12	34
Udgik.....		3			1	5	4	5	1	6	25
Antallet er nu.....	11	9	19	14	25	7	11	13	18	10	137

I nedenstaaende Fortegnelse ere Disciplene opførte i Bogstavorden, men bagefter hvert Navn er det Nummer tilføjet, som vedkommende Discipel erholdt ved sidste Censur. Ved de nyoptagne Disciple er Fødselsdag samt Faderens Stilling og Opholdssted (naar dette ikke er Horsens) tilføjet. I de studerende Klasser betegner M, at vedkommende Discipel i Stedet for Græsk læser Engelsk og Naturlære, i Realklasserne betegner r, at vedkommende Discipel ikke læser Fransk.

VI.

1. H. Aae (10). 2. R. V. G. Bentzen (2). 3. E. N. Fledelius (4). 4. A. Fogh (8). 5. R. Helms (11). 6. J. P. Jensen (6). 7. S. Muus (7). 8. J. C. E. Nielsen (9). 9. N. L. Nielsen (1). 10. H. Rasmussen (3). 11. H. Winther (5).

V.

1. P. F. Abell (3). 2. F. A. Andersen (2), f. 12. Juli 1871 (Skolelærer A. i Stensballe). 3. M. M. C. Claudius (5). 4. E. Hansen (9). 5. A. V. Jacobsen (6). 6. A. N. J. Lauesgaard (1). 7. G. Schütte (8). 8. J. P. Rosenmeier (4). 9. A. Westergaard (7).

IV S.

1. C. L. P. Anderskov (3). 2. R. Fogh (11). 3. E. Grabow (10). 4. E. O. H. Güldencrone (18). 5. O. Hald M (6). 6. H. P. Hansen (17). 7. J. V. Hansen (14). 8. V. H. Jensen (19). 9. J. R. Jørgensen (1). 10. V. Madsen (16). 11. H. C. Nansen (9). 12. A. E. Otterstrøm M (7). 13. A. J. C. Pedersen (2). 14. E. Pedersen (4). 15. P. Pedersen (5). 16. P. B. Grove Rasmussen (15). 17. E. O. Schaffalitzky de Muckadell (8). 18. E. H. F. Sihm (13). 19. M. Thomsen (12).

IV R.

1. H. J. Elley (8). 2. E. Erichsen (10). 3. K. G. Gad (13). 4. E. E. R. Hedemann (6), f. 19. Febr. 1870 (Kammerjunker, Proprietær H. paa Mors). 5. G. A. Høffler (7). 6. A. M. Jensen (3). 7. M. K. Lange (11). 8. A. Langhorn r (1). 9. S. P. Laursen r (9). 10. V. Malling r (5). 11. M. E. Mikkelsen r (4). 12. G. Møller (2). 13. A. Nielsen (14). 14. H. A. Schafranek r (12).

III S.

1. E. Aae (12). 2. O. P. V. J. Brandt (9). 3. J. V. Elberling (3). 4. H. C. Gad M. (17). 5. E. Glud (5). 6. H. C. Gydesen M (15). 7. U. Hald (11). 8. E. Hansen (14). 9. H. P. Hansen (1). 10. C. F. Harries M (10). 11. A. Ingerslev (19). 12. E. L. V. Jørgensen (20). 13. J. N. Lassen (8). 14. E. Lund (22). 15. S. M. Madsen (25). 16. N. M. E. Mikkelsen M (18). 17. R. Moth M (13). 18. M. S. M. Møller (6). 19. A. J. V. F. Nielsen (21). 20. M. B. Petersen (2). 21. J. P. Pedersen (4). 22. R. Theilgaard M (23). 23. F. P. Tranekjær (7). 24. K. L. Stallknecht M (24). 25. J. V. Wittrup M. (16).

III R.

1. A. Braae r (7). 2. P. R. Drost (1). 3. G. M. Holst (6). 4. C. J. Kjær (2). 5. P. J. M. Kornrup r (5), f. 2. April 1872 (Bogholder K. i Silkeborg). 6. K. Langhorn r (3). 7. J. C. R. Qvist (4).

II S.

1. C. Christensen (9). 2. C. M. Christensen (11). 3. O. Fog (8). 4. H. V. Gall (7). 5. A. Gorm (3). 6. E. M. Güldenchrone (10). 7. S. Sander Larsen (4). 8. J. M. Meyer (5). 9. J. C. L. Meyer (2). 10. S. J. E. L. Nielsen (1). 11. C. F. Schrøder (6).

II R.

1. P. A. Braae r (13).
2. G. E. Gundersen (2).
3. R. C. F. Hansen (9).
4. J. M. Helms (11).
5. J. P. Jacobsen (10).
6. M. H. Levy (6).
7. A. Mikkelsen r (3).
8. E. Mortensen (5).
9. J. Chr. Petersen r (1), f. 20. November 1871 (Smedemester P.).
10. J. L. O. Petersen (12).
11. N. Raackmann (7).
12. C. A. S. Rasmussen r (4).
13. A. J. V. Viinsted r (8).

I S.

1. L. C. Birch (5), f. 13. Marts 1876 (Lærer B.).
2. F. A. Hansen (12).
3. M. S. Hansen (8), f. 17. April 1871 (Gaardejer H. i Tyrsted).
4. R. Hastrup (9), f. 17. Juni 1873 (Distriktslæge H. i Hornsyld).
5. A. Vedel Jensen (10), f. 15. Septbr. 1875 (Lærer V. J.).
6. C. J. P. Jørgensen (15), f. 7. Januar 1876 (Propr. J.).
7. H. Kjærbye (7), f. 19. April 1875 (Kjøbmand K.).
8. A. L. N. Krogh (6), f. 9. Januar 1874 (Gaardejer P. Nielsen til Grønbjerggaard).
9. C. F. Larsen (14), f. 17. December 1874 (afd. Kjøbmand L.).
10. S. B. B. G. Lauesgaard (1), f. 30. Maj 1875 (Skolelærer L. i Yding).
11. K. L. Møller (13), f. 10. August 1876 (Maskinfabrikant M.).
12. H. C. Olesen Brondt (4), f. 19. November 1874 (Gaardejer, Sognefoged B. i Klakring).
13. A. N. Otterstrøm (2), f. 16. Juni 1875 (Pastor O. i Tyrsted).
14. E. Petersen (17), f. 9. Juni 1875 (Maskinfabrikant P.).
15. E. E. Præst-rud (16), f. 27. November 1874 (afd. Dyrslæge P.).
16. H. S. Rasmussen (11).
17. C. J. O. E. v. Ste-mann (18), f. 12. April 1875 (Stationsforstander v. S.).
18. E. C. A. Viinsted (3).

I R.

1. H. V. Fog (3), f. 13. Maj 1875 (Kjøbmand F.).
2. N. C. O. R. Hansen r (7), f. 14. Marts 1875 (Bager-mester H.).
3. E. V. Kampmann (9), f. 5. April

1875 (Branddirektør K.). 4. C. R. Kraul (2), f. 21. Maj 1875 (Slagtermester K.). 5. R. T. Kreutzfeldt (4), f. 3. Maj 1875 (fhv. Proprietær K.). 6. L. Madsen (8), f. 8. Januar 1876 (Vejer og Maaler M.). 7. J. C. Møller (10), f. 2. Novbr. 1875 (Smedemester M.). 8. C. E. Pedersen (1). 9. C. N. Wiberg (6), f. 29. Marts 1875 (Kjøbmand W.). 10. J. J. Wolhardt (5), f. 6. April 1874 (afd. Partikulier W. Sørensen).

Disciplenes Forældre fordele sig efter de forskellige Livsstillinger saaledes:

Landmænd, Proprietærer, Gaardejere, Husmænd.....	38.
Embeds- og Bestillingsmænd, Lærere.....	48.
Kjøbmænd	14.
Haandværkere	16.
Næringsdrivende, Fabrikanter, Apothekere, Læger, Dyrlæger.....	21.

137.

III. Lærerpersonalet.

I Skolens Lærerpersonale er der indtraadt den Forandring, at i Stedet for Adjunkt Købke, der under 24de Juni erholdt Afsked i Naade og med Pension og som frattraadte sin Virksomhed ved Skoleaarets Udløb, udnævntes under 15de Juli Cand. phil. Translatør Sophus Theodor von Leunbach til Timelærer ved Skolen.

Ved Translokationen henvendte Rektor et Par Ord til Adjunkt Købke og takkede ham i Skolens Navn for den samvittighedsfulde Flid og Punktlighed, han altid havde udvist i Skolens Tjeneste, og for den Elskværdighed, hvoraf hans hele Forhold

Rektor Iversen: Latin V og III S.....	16	Tim.
Overlærer Müller: Latin II S og IS, Græsk III S, Dansk IS og IRr, Skrivning II S og II Rr, Gymnastikinspektion.....	35	—
Overlærer Lohse: Latin VI, Græsk VI og V, Tysk III S, III Rr, II S, II Rr og IRr	34	—
Adjunkt M. Schmidt: Matematik IS, II Rr og IRr, Geografi II S, IS og IRr....	24	—
Adjunkt Buchwald: Matematik IV Rr, III Rr og II S, Naturlære VI, V, IV og III, Gymnastikinspektion.....	35	—
Adjunkt Wraae: Dansk VI, V, IV S, IV Rr og III Rr, Tysk IV S, IV Rr og IS, Gymnastikinspektion.....	30	—
Adjunkt Jacobæus: Fransk VI, V, IV R, II S og IS, Latin og Græsk IV S, Hi- storie III S, II S og IRr.....	32	—
Adjunkt Steenberg: Naturhistorie, Mathe- matik IV S og III S, Gymnastikinspekt.	28	—
Adjunkt L. Schmidt: Historie VI, V, IV S, IV Rr og IS, Fransk IV S, III S, III R, II R og IR.....	25	—
Timelærer Ottosen: Geografi IV S, IV Rr, III S, III Rr og II Rr, Religion IV S, III S, III Rr, II Rr og IRr, Regning II Rr og IRr, Sang, Tegning.....	31	—
Timelærer Leunbach: Engelsk, Dansk III S, II S og II Rr, Historie III Rr og II Rr.....	35	—
Pastor Müller: Religion II S og IS....	4	—
Provst Skou: Religion VI + V.....	1	—
Gymnastiklærer Jensen: Skrivning IS og IRr, Gymnastik.....	24	—
Gymnastiklærer Martens: Gymnastik ...	20	—

 Ialt 374 Tim.

2. Følgende Pensa ere gennemgaaede:

Dansk og Oldnordisk.

I. *Agerskows* Læsebog, 4de Afd. *Bojesens* Grammatik. *Rasmussens* fortællende Digte. *Müllers* Opgaver. En Stil om Ugen.

II. *Agerskows* Læsebog, 5te Afd. *Bojesens* Gram. *Rasmussens* fort. Digte. *Arentzens* nord. Mythologi. En Stil om Ugen.

III S. *Dorphs* græske Mythologi. *Bojesens* Grammatik. *Wilsters* Overs. af Odysseen. *Thriges* Perserkrigene. *Rosenbergs* Træk af Livet paa Island. Desuden Oplæsn. af forskj. danske Forf. En Stil om Ugen.

III R. Som III S, samt *Oehenschlägers* Thors Rejse.

IV S. *S. Müllers* Literaturhist. fra Oehenschläger ud; Sammes Haandbog. En Stil hveranden Uge.

IV R. Til Examen opgives: *Holberg*: Den polit. Kandestøber og Jeppe paa Bjerget, *Oehenschläger*: Thors Rejse, *Wessel*: Kjærl. ud. Strømper, *Hertz*: Sv. Dyrings Hus. Efter *S. Müllers* Haandbog: Ewald, Baggesen (undt. Kritik over Ludlams Hule), Grundtvig (undt. „En Prædiken“), Ingemann, Blicher, J. L. Heiberg (undt. „Om Oehenschläger“), Fru Gyllembourg, Hauch, Chr. Winther, H. C. Andersen, Pal.-Müller, P. Møller, Hostrup, Goldschmidt. 20 Stile.

V. *S. Müllers* Literaturhist. fra Reformationen. *Dorphs* Digtarterne. *Wimmers* oldnordiske Læsebog. S. 1—36, 41—45. *Iversens* Grammatik. 16 Stile.

VI. Til Examen opgives: *S. Müllers* Literaturhistorie; udførligere er Middelalderen gennemgaaet, hvorved der særligt er lagt Vægt paa *Kæmpeviserne* og *Sproghistorien*. Sv. Grundtvigs Ud-

valg af Kæmpeviserne og enkelte andre Viser efter Sammes store Udgate. Prøver af Middelalderens øvrige Literatur. *Holberg*: Erasm. Montanus og Maskeraden, *Ewald*: Fiskerne, *Wessel*: Kjærl. ud. Strømper, *Baggesen*: Gjengangeren og han selv (i Udtog), *Oehlschläger*: St. Hans-Aftenspil, Helge, Yrsa, *Grundtvig*: Optrin af Kæmpelivets Underg., 2den Afd. (i Udtog), *J. L. Heiberg*: Aprilsnarrene, En Sjæl efter Døden, *Hertz*: Sv. Dyrings Hus, *Hauch*: Tiberius, *Chr. Winther*: Ringens Indskrift, *Pal.-Müller*: Abels Død, Den ottende Kunst, *Goldschmidt*: Den flyvende Post, *Hostrup*: Gjenboerne. Desuden mange Stykker af *S. Müllers* Haandbog. *Wimmers* oldn. Læseb. S. 63—119.

Tysk.

I S. *Kapers* Tysk Læseb. for Mellemlklasserne, S. 63—115. *Kapers* Stiløvelser I. *Iversens* Gram.

I Rr. *Kapers* Tysk Læseb. for Mellemlklasserne, S. 63—98, 101—117. *Kapers* Stiløvelser I. *Iversens* Grammatik.

II S. *Kaper* og *Simonsens* Læseb. S. 36—52, 82—125. *Kapers* Stiløvelser I. *Iversens* Gram.

II Rr. *Kaper* og *Simonsens* Læseb. S. 1—52, 82—96. *Kapers* Stiløvelser I. *Iversens* Grammatik. Stil hver Uge.

III S. *Kaper* og *Simonsens* Læseb. S. 205—266. *Kapers* Stiløvelser II. *Iversens* Grammatik. Som Maanedslæsn. i Læseb. S. 1—35.

III Rr. *Kaper* og *Simonsens* Læseb. S. 205—258, 297—307. Maanedslæsn. S. 67—77, 258—281. *Kapers* Stiløvelser II. *Iversens* Grammatik.

IV S. *Kaper* og *Simonsens* Læseb. *Schiller*: Wilhelm Tell. Kursorisk *Hackländer*: Soldatenleben im Frieden S. 1—108. *Kapers* Stiløvelser. *Iversens* Grammatik, Formlære og Syntax.

IV Rr. Til Examen opgives: *Kaper og Simon-sens* Læseb. S. 172—188, 297—322, 336—344; Poesi efter samme Bog S. 386—399, 406—410, 412, 415—417, 420—426, 431, 433—436, 450—452 (80 Sider = 130 Normalsider). Kursorisk: *Hackländer: Soldatenleben im Frieden* S. 1—123.

Fransk.

I S. *Jungs* Elementarbog S. 65—112. Formlære efter *Garrigues*.

I R. *Jungs* Elementarbog S. 65—93 med tilhørende Grammatik.

II S. *Jungs* Læseb. S. 10—24, 44—54, 64—80, 86—96, 199—205. *Garrigues'* Grammatik. *Michelsens* Stiløvelser I, 28—60 (undt. 46). Stil i Gang ugentlig.

II R. *Jungs* Læseb. S. 35—44, 54—64, 96—126, 195—199. *Garrigues'* Grammatik. Stil efter *Michelsen* i Gang ugentl.

III S. *Jungs* Læseb. S. 126—152, 165—177, 195—205. Læst kursorisk 70 Sider i *Marmier: Hist. allem. & scand.* *Garrigues'* Grammatik. 20 Stile.

III R. *Jungs* Læseb. S. 86—96, 126—150, 150—165, 195—205. *Garrigues'* Grammatik. I første Halvaar Stil i Gang ugentlig efter *Michelsen*.

IV S. Af *Borrings* Études litt. opgives ialt 102 Sider. Hele Formlæren og enkelte Partier af Syntaxen efter *Garrigues*. Stil i Gang hveranden Uge. Til extemporal og kursorisk Læsning er benyttet *Marmier: Hist. allem. & scand.*

IV R. Til Examen opgives: *Borrings* Études litt. S. 1—65, 122—150, 174—179 (ialt 99 Sider = 125 Normalsider). Som Maanedslæsning *Tamango* og *MateoFalcone*. Formlæren repeteret efter *Garrigues*.

V. Af *Baruël* og *Michelsens* Prosastykker c. 100 Sider. Som Maanedslæsning *Edm. About:*

Le roi des montagnes S. 1—145. Læst Syntaxen efter *Garrigues*. En Hjemmestil og en Skolestil hver Uge.

VI. Af *Baruël* og *Michelsens* Prosastykker 150 Sider. Som Maanedslæsning og extemporalt *Ohnet*: Le maître de forges, sidste Halvdel. 50 Stile.

Engelsk.

I Rr. *Listovs* Ledetraad I og II, 1—44. 100 Stile.

II Rr. *Listovs* Ledetraad II, 27—109. Læsestykker I, 1—46, 2—34. 100 Stile.

III Rr. *Listovs* Læsestykker II, 1—41, 85—155, 170—204. Engl. Reader S. 1—62. 65 Versioner. Extemporallæsning efter *Marryat*: The children of the new forest. *Løkkes* Grammatik.

IV Rr. Til Examen opgives: *Listov*: Engl. Reader, S. 47—105. Sammes Eng. Forf. i Udv. I., S. 1—81. *Boysens* eng. Digte S. 8—36. *Løkkes* Gram.: Formlære og Syntax. Extemporallæsning efter *Marryat*: The children of the new forest.

V. *Listov*: Engl. Reader S. 1—75. *Løkkes* Gram. Extemporallæsning efter *Marryat*: The children of the new forest. 1 Stil ugentlig.

VI. Til Examen opgives: *Listov*: Engl. Reader S. 1—95. Sammes Eng. Forf. i Udv. II., S. 1—64. *Løkkes* Grammatik: Formlære og Syntax. Extemporallæsning. *Yonge*: Kings of England.

III M. *Listov*: Engl. Reader, S. 1—68. *Løkkes* Grammatik. Extemporallæsning. *Yonge*: Kings of England. 1 Stil ugentlig.

IV M. *Listov*: Engl. Reader S. 82—105. Sammes Udv. af eng. Forf. I., S. 1—81. *Løkkes* Grammatik. Extemporallæsning. *Yonge*: Kings of England. 1 Stil hveranden Uge.

Latin.

I S. *Kerrn* og *Krebs'* Læsebog S. 1—42 (23—42 kun udtogsvis). Formlære og flere Regler af Syntaxen efter *Madvig*. Stil efter de danske Stykker i Læsebogen.

II S. *Kerrn* og *Krebs'* Læsebog fra S. 48 ud. *Caes.* de bello Gall. 3die Bog. Af *Ovid* (Blochs Udg.) Phaeton 1—226. *Madvigs* Formlære og Syntax til Kap. 8. *Iversens* Stiløvelser, ca. 70 Stile.

III S. *Wellers* Livius S. 127—157, *Cic.* in Catil. I. og III. og pro l. Manil. Grammatiken repeteret; Stil 2 Gange om Ugen efter *Iversens* Stiløvelser.

IV S. *Virgils* Æn. I. (til Exam. 1—519), *Livius* XXV (til Exam. 1—21), *Cic.* p. Rosc. (til Exam. 6—35). 60 Stile efter *Iversens* Stiløvelser.

V. *Livius* XXI. og XXII, *Hor.* Od. I. og II, *Cicero:* disp. Tusc. I. Extemporalt *Sallusts* Catilina og *Cic.* de off. III. Version 1 Gang om Ugen.

VI. Til Examen opgives: *Livius* XXIV, 1—44, *Hor.* Od. I. og II. og Ep. I, *Virgils* Æn. II, *Cic.* disp. Tusc. I. og *Cic.* p. Rosc. 1—12. Læst er desuden *Livius* XXIV ud og *Hor.* Ep. II., *Virgils* Æn. III., *Cic.* p. Rosc. ud og Cato major. Extemporalt er læst *Seneca* de provid., *Cic.* de off. III. og Stykker af *Livius* XXI. og XXII. Version efter *Henrichsen*. *Tregders* Literaturhistorie og *Thomsens* Antikviteter.

Græsk.

III S. *Bergs* Forskole og Grammatik. *Xenof.* Anab. I., cap. 1.

IV S. *Xenof.* Anab. I., *Hom.* Od. III.

V. *Hom.* II. XIII. og XIV., *Herod.* IX. *Tregders* Mythologi.

VI. Til Examen opgives: *Hom.* Od. V—X. *Petersens* Anthologi: Kallinos, Tyrtaios 1 og 4, Mimnermos, Solon 1 og 2, Xenofanes, Theognis

1, 2, 3, 10, 11, alle Epigrammerne, Anakreon, Sko-
lierne. *Herod.* VIII. og IX., 1—57. *Platons* Prota-
goras. *Lukians* Timon.

Religion.

- I. Lærebog § 1—55. Bibelhist. S. 1—77. Salmer.
- II. Andet Hovedstykke af Lærebogen. Bibelhist.
S. 77—127. Læst Mathæus Evangelium.
- III S. Af Lærebogen 3die, 4de og 5te Hoved-
stykke. Bibelh. S. 129—177. Læst Apostl. Gjern.
- III R. Som III S og desuden læst Johannes
Evangelium og nogle Kapitler af Romerbrevet.
- IV S. Romerbrevet. En Oversigt over den
første kristne Tid.
- VI + V. Læren om Dyden og Loven gennem-
gaaet efter Martensens Ethik.

Historie.

- I. Oldtidens Historie efter *Bloch*.
- II. Middelalderens Historie.
- III. Den nyere Historie til 1789.
- IV S. Den nyere og nyeste Historie.
- IV Rr. Repeteret det hele Penum.
- V. Oldtidens Historie efter *Thrige*, Nordens
Historie til Reformationen efter *Thrige*. *Christen-
sens* græske Antikviteter læste paa Skolen, *Thom-
sens* romerske Antikviteter lektievis.
- VI. Læst og repeteret det befalede Penum
efter *Thrige*s og *Blochs* Lærebøger.

Geografi.

- I. Nordeuropa, Rusland og Mellemeuropa efter
Granzow Nr. 2.
- II. Mellemeuropa, Vest- og Sydeuropa (med
Undt. af den tyrkisk-græske Halvø).
- III. De fremmede Verdensdele.
- IV. Repeteret det hele Penum.

Mathematik.

I. *Jul. Petersens* Arithm. til S. 30, Geometri til S. 17. *Meiers* Regnebog II. *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog I. Ugentlige Hjemmeopgaver.

II S. Geometri St. 36—79, Arithmetik St. 37—70 og 108—118. Procentregning. Opgaver 1 Gang om Ugen. *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog I. Nr. 23—58.

II Rr. Arithm. S. 21—40, Geom. S. 7—32. Mange Hjemmeopgaver. *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog I.

III S. Af Arithmetik Læren om Potens, Ligninger af 1ste Grad, Proportioner, Decimalbrøk, Rod, Kvadratrodsuddragning. Af Geometri fra ligedannede Figurer til Slutn. (med Forbig. af Læren om Cirklen og dens Dele samt § 88—94 og 121—125). *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog I og II. En Hjemmeopgave om Ugen.

III Rr. Arithm. og Algebra I., St. 54—118. Af Algebra II. Læren om Rod. Geom. St. 75—87, 95—98. Regneøvelser efter *Meiers* og senere *Knud Christensens* Regnebog. *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog I. fra S. 30 ud og II. Nr. 1—14. Hjemmeopgaver 1 à 2 Gange om Ugen.

IV S. Af Arithmetik Ligninger af 2den Grad, imaginære Størrelser, Rækker, Logarithmer, Rentesregning. Af Geometri Cirklen og dens Dele samt Læren om ligedannede Figurer. *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog II. Opgaver 1 Gang om Ugen hjemme, 1 Gang om Ugen paa Skolen i 2 samlede Timer.

IV Rr. Af Arithmetik Ligninger af 2den Grad, imaginære Størrelser, Rækker, Logarithmer, Rentesregning. Af Geom. Cirkelperiferiens Deling, Cirkelperiferiens Længde, Fladeindhold samt § 88—94. Det hele Pensum repeteret. Regning 1 à 2 Timer

om Ugen efter *K. Christensens* Regnebog. Opgaver 2 Gange om Ugen, dels paa Skolen i 2 samlede Timer, dels hjemme.

Naturlære.

III Rr og M. *Schmidts* Fysik S. 1—82.

IV Rr og M. Læst og repeteret det befalede Pensum efter *Schmidt*.

V. *Prytz'* Naturlære undt. Elektriciteten (Lyd- og Lyslære ikke repeterede).

VI. *Jørgensens* Astronomi og det befalede Pensum af *Schmidts* Fysik.

Naturhistorie.

I. Efter *Lützens* Lærebog Nr. 2: Krybdyr, Padder, Fiske. Repeteret Pattedyr og Fugle. I Slutningen af Skoleaaret ere Planter gennemgaaede paa Skolen.

II. Leddyr. Efter *Vaupells* Botanik Formlæren og nogle større Familier blandt Blomsterplanterne.

III. Orme, Bløddyr, Mennesket. Plantens Sammensætning og Liv. Blomsterplanter.

IV. Af Botaniken blomsterløse Planter. Repeteret det hele Pensum efter *Lütken* og *Vaupell*.

Skrivning.

II. Disciplene ere blevne øvede i Skjønkrift efter *Eddeliens* Forskrifter; i II S ere tillige de græske Bogstaver indøvede.

I. Disciplene ere blevne øvede i Skjønkrift efter *Pählmanns* Methode.

Tegning.

I Rr. Andet, tredie og fjerde Hefte af *Rasmussens* Fortegninger.

II Rr og III r. „Store Konturer“ af *Hetsch* og nogle Gibsfigurer tegnede efter Øjemaal.

Sang.

Ved Skoleaarets Begyndelse deltog 106 af Skolens Disciple i Sangøvelserne. Heraf sang 43 Sopran, 38 Alt, 7 Tenor og 18 Bas; 17 vare kaserede af Mangel paa Gehør, og hos 20 var Stemmen i Overgang, eller de vare fritagne ifølge Lægeattest. Ved Sangøvelserne er fulgt den af Sanginspektøren givne Plan for Sangundervisningen i de lærde Skoler.

Gymnastik og Svømning.

Øvelserne i Gymnastik ere foretagne efter „Lærebog i Gymnastik for Skoler og civile Læreanstalter“. Disciplene have været delte i 5 Hold, og alle Klasser have havt 4 Timers ugentlig Undervisning.

Ved Svømmeøvelsernes Ophør i September 1887 afgaves følgende Beretning af Svømmelærerne:

Disciple. Antal	Fritagne.	Stramsele.	Slapsle.	200 Alen.	600—800 Al.
137	5	30	43	49	10

Skydning.

Øvelserne heri ere foretagne 15 Gange i Aarets Løb med 20 Disciple, 10 af VI og 10 af V Klasse. En Discipel, som i Efteraaret erklærede ikke at kunne se Skiven paa 175 Alen, fritoges efter at have skudt 15 Skud. En Discipel af V Klasse udgik af Skolen efter endt Skydning i Efteraaret, og en Discipel blev indmeldt i samme Klasse, før Skydningen i Foraaret tog sin Begyndelse. Disse tre Disciples Skydning er medregnet i nedenstaaende Beretning.

Antal Disciple.	Afstand i Alen.	Antal			Points.	
		Skud.	Træffere.	Points.	Total-sum.	Middel-tal.
19	100	190	181	351	532	2,8
20	175	1175	1057	1978	3035	2,58
Summa		1365	1238	2329	3567	3,82

Der er gjort ialt 1365 Skud, 190 paa 100 Alen, de øvrige paa 175 Alen. Med Remingtonriffel er der gjort 1125 Skud, med Ingeniørkarabin 240.

Ved Præmieskydningen den 10de Maj blev der paa 175 Alen gjort 5 Skud af hver Discipel (medregnet ovenfor). 1ste Præmie tilfaldt E. Nielsen; ved Omskydning tilfaldt 2den Præmie Abell, 3die Præmie Claudius.

Horsens lærde Skoles Boldklub har afholdt Øvelser i Kricket under Ledelse af Adjunkt Steenberg. Ca. 30 Disciple, hovedsagelig af Mellemklasserne, have deltaget i Øvelserne, der ere holdte udenfor Skoletiden et Par Gange om Ugen. Den 11te Septbr. f. A. afholdtes en Kricketkamp mellem Horsens lærde Skole og Aarhus Kathedralskole, ved hvilken Horsens sejrede med 157 Points mod 77 P. Aarhus Kathedralskoles Boldklub havde udsat 6 Præmier til de bedste Spillere; 3 af disse Præmier tilfaldt Disciple fra Horsens, nemlig Winther, Anderskov og (ved Lodtrækning mellem Helms og Holst) R. Helms.

V. Skolebeneficier og Legater.

I indeværende Aar have Beneficierne været fordelte saaledes ifølge Ministeriets Skrivelse af 1ste Oktober 1887.

I. *Fri Undervisning og laveste Stipendium:*

H. Rasmussen (VI), E. N. Fledelius, A. V. Jacobsen (V).

II. *Fri Undervisning:*

R. V. G. Bentzen, R. Helms (VI), J. C. E. Nielsen (VI), H. Winther, J. P. Rosenmeier (V), M. M. C. Claudius, P. F. Abell, J. V. Elberling, J. P. Pedersen (III S), S. J. E. L. Nielsen (II S), S. Sander-Larsen.

III. *Undervisning for nedsat Betaling og mellemste Stipendium:*

J. R. Jørgensen (IV S), A. J. C. Pedersen (IV S), E. Pedersen (IV S), og P. Pedersen (IV S), H. P. Hansen (III S).

IV. *Undervisning for nedsat Betaling og laveste Stipendium:*

C. J. O. Jørgensen (V), M. Thomsen, A. Gorm.

V. *Undervisning for nedsat Betaling:*

A. Westergaard, E. Grabow, G. Møller (IV R), S. P. Laursen, V. Malling, H. J. Elley, G. A. Høfler, P. R. Drost (erholdt ved Minist. Skriv. af 28de Oktbr. hel Friplads), J. L. O. Petersen, (II R), P. A. Braae (II R), J. P. Jacobsen (II R), C. E. Pedersen (I R).

VI. *Højeste Stipendium:*

C. L. P. Anderskouy, J. V. Hansen (IV S), R. Theilgaard.

VII. *Mellemste Stipendium:*

J. N. Lassen, A. Ingerslev, H. C. Gydesen, C. C. D. Rosenmeier (II S), M. B. Petersen (III S), C. M. Christensen (II S).

VIII. *Laveste Stipendium:*

H. C. Nansen, E. H. F. Sihm (tillige ved Minist. Skriv. af 14. Oktbr. 60 Kr. extraordinært af Stipendieoverskuds-fonden til Skolepenge), R. Moth, H. V. Gall.

Endvidere tillagdes der N. A. Lauesgaard (V) ved Minist. Skriv. af 14. Oktbr. extraordinært af Stipendieoverskuds-fonden 120 Kr. til Skolepenge.

Flidsbelønninger af Flensborgs Legat tildeltes: J. R. Jørgensen (IV S), A. J. C. Pedersen (IV S), P. Pedersen (IV S), E. Pedersen (IV S), Anderskov, H. P. Hansen (III S), J. Nielsen (II S).

Dauidsens Legat tildeltes: Rosenmeier (V), A. J. C. Pedersen (IV S).

Bruuns Legat tilfaldt: J. R. Jørgensen (IV S) og Anderskov.

Af Stipendieoverskuds-fondens Midler tilstodes af Ministeriet følgende Studenter fra Horsens Skole de ved hver især anførte Beløb: Frantzen 200 Kr., Sørensen 200 Kr., P. Müller 100 Kr., Westergaard 200 Kr., Fledelius 200 Kr., Nathansen 100 Kr., Nyholm 100 Kr., J. H. Jensen 200 Kr. J. D. Nielsen 100 Kr.

VI. Videnskabelige Samlinger.

Skolens Bibliothek er i det forløbne Aar blevet forøget dels ved Indkjøb, dels ved Gaver (deriblandt en Samling Optegnelser til Horsens Bys Historie af afd. Pastor O. Fabricius), dels ved Ombytning med Rønne højere Realskole og Viborg Kathedralskole. Der er udkommet et Tillæg til Kataloget over Bibliotheket, indeholdende Bibliothekets Tilvæxt fra Slutningen af Aaret 1876 til Marts Maaned d. A. Samtidig hermed ansøgte Skolen Ministeriet om Tilladelse til at aabne Bibliotheket for Udlaan til andre end Skolens Lærere, efter at Skolens Bibliothekar, Adjunkt Steenberg, havde erklæret sig villig til at forestaa Udlaanet. Ved Ministeriets Skrivelse af 27de Januar d. A. blev Tilladelsen given. Ministeriet har senere approberet et Reglement for Udlaanet.

Regler for Udlaan

fra

Horsens lærde Skoles Bogsamling.

---

1. Bibliotheket er aabent for Udlaan hver Torsdag Eftermiddag Kl. 2—3. Udenfor denne Tid er ingen berettiget til at forlange Udlaan fra Bibliotheket. Udenbys boende, som ville laane Bøger, maa derfor i Almindelighed her i Byen have en paalidelig Mand, der besørger Afhentningen og Afleveringen. I Skolens længere Ferier (Sommerferie, Juleferie, Paaske- og Pintseferie) sker intet Udlaan.
2. Bibliothekaren er berettiget til af ham ubekjendte Laanere at forlange et Sikkerhedsbevis fra en vederhæftig Mand, der indestaar for den rette Tilbagelevering af de udlaante Bøger.

3. For enhver Bog, der laanes, udsteder og afleverer Laaneren et enkelt Bevis, saaledes at der paa hver Bevissedel ikke anføres flere end et Værk. Fremdeles angives Bogens Trykkaar og Format samt ved større Værker Bindtallet. Endelig skal enhver Seddel være forsynet med Datum og Laanerens Adresse.
  4. Ingen er berettiget til at beholde de laante Bøger længere end en Maaned. En Forlængelse af Laanet kan dog efter Omstændighederne tillades, hvis ingen anden imidlertid har forlangt Bogen.
  5. De Bøger, som nogen beholder over en Maaned, er Bibliotheket berettiget til at kræve tilbage, saaledes at Laaneren afholder de Udgifter, der ere forbundne hermed.
  6. Enhver Laaner er i alle Maader ansvarlig for de Bøger, han har til Laans. Ingen maa ved tilskrevne Bemærkninger eller Indstregninger eller paa anden Maade tilsmudse Bøgerne. Bringes en Bog beskadiget tilbage, er Bibliotheket berettiget til paa Laanerens Regning at anskaffe et nyt Exemplar af Bogen, mod at det gamle bliver Laanerens Ejendom.
  7. Kataloger over Bogsamlingen kunne faas til Laans for kortere Tid.
  8. Fra Udlaan undtages i Almindelighed: 1) Manuskripter, 2) kostbare Billedværker, Kort og sjældne Bøger, 3) Ordbøger samt de Bøger, der findes i Skolens Haandbibliothek, 4) Skolebøger, 5) alle Slags blot underholdende Bøger.
  9. De under 1--3 i forrige Paragraf anførte Bøger ville i Almindelighed efter nærmere Aftale med Bibliothekaren kunne benyttes paa selve Bibliotheket, ligesom der kan gives Tilladelse til ogsaa at benytte andre Bøger paa Bibliotheket.
-

Discipelbibliotheket.

Bibliotheket har i Aar haft følgende Tilvæxt:

<i>Dauidsen, J.</i> , Fra det gamle Kongens Kjøbenhavn. II.	<i>Lie, J.</i> , Grabows Kat.
<i>Dickens, Ch.</i> , David Copperfields Levned, ovs. af A. Andresen.	— Gaa paa.
<i>Ewald, H. F.</i> , Georg Reinfeldt.	<i>Munck, V.</i> , David Livingstone, 1—2.
<i>Flood, J. W.</i> , Fra Land og Sjø. — I Havskjærene.	<i>Nørregaard, J.</i> , Peder Skram og Elsebe Krabbe.
<i>Greville, H.</i> , Sonia.	<i>Trolle, H.</i> , Søofficeren.
I Iedige Timer, R. 2. VII—X.	<i>Twain, M.</i> , Fyrsten og Tiggeren.
<i>Janson, Kr.</i> , Amerikanske Forholde.	— Nye Skitser.
<i>Leonora Christina Ulfeldts</i> Jammersminde, udg. af S. Birket-Smith.	— Paa Rejser.
	— Den stjaalne, hvide Elefant.
	<i>Verne, J.</i> , Ved Amazonfloden.
	— Kaptajnen paa femten Aar.

Udtog af Discipelbibliothekets Regnskab.

(Juni 1887—Juni 1888.)

Indtægt:

Kassebeholdning fra forrige Aar.....	31	Sk	5	Sk
Deltagernes Bidrag.....	111	—	—	—
Salg af Kataloger.....	1	—	20	—
Penge fundne i Skolegaarden.....	—	—	36	—
Salg af Sager, der ere glemte paa Skolen.....	2	—	50	—
Overskud fra Salg af Examenspapir.....	2	—	52	—
	148	Sk	63	Sk

Udgift:

Indkjøbte Bøger (tildels Restance fra f. A.).....	48	Sk	55	Sk
Indbinding (herunder Reparationer).....	22	—	80	—
	71	Sk	35	Sk
Altsaa Kassebeholdning	77	Sk	28	Sk

VII. Udtog af Skolens Regnskaber for Finantsaaret fra 1. April 1887 til 31. Marts 1888.

A. Den egentlige Skolekasse.

		Indtægt:	
		ℳ	Ø
1.	Renter af Skolens Kapitalformue og Kassebeholdning.....	188	„
2.	Tiendeindtægter	3,074	98
3.	Horsens Kirkers Bidrag	200	„
4.	Skolekontingenter	14,714	80
5.	Stipendieoverskudsfondens Tilskud	3,000	„
6.	Af Svanes Legat.....	2,150	„
7.	Forskjellige ubestemte ekstraordinære Indtægter..	180	17
8.	Tilskud fra den almindelige Skolefond.....	30,380	86
Summa Indtægt		53,888	81
		<hr/>	
		Udgift:	
		ℳ	Ø
1.	Lærernes Lønninger.....	22,789	30
2.	Honorar for Inspektion og Tilsyn med Bogsaml.	300	„
3.	Pedellens Løn	600	„
4.	Vederlag til Lærere for Tab af Andel i Skolepengene	48	„
5.	Lønningstillæg til Lærerne.....	3,954	50
6.	Timeundervisning	5,507	„
7.	Pensioner	2,680	41
8.	Tilskud til Bibliotheket og videnskabelige Apparater	1,299	53
9.	Bygningernes aarlige Vedligeholdelse.....	514	71
10.	Sammes Hovedstandsættelse (Varmeapparat).....	12,602	„
11.	Lejeafgift af Badelokale m. m.	80	„
12.	Inventariets Vedligeholdelse.....	370	70
13.	Brændselsforbrødenheder	715	55
14.	Belysningsforbrødenheder.....	52	90
15.	Skatter og Afgifter.....	288	05
16.	Regnskabsføringen.....	600	„
17.	Forskjellige løbende Udgifter:		
a.	Rengjøring.....	446	35
b.	Porto, Protokoller, Skrivematerialier og Afskrivning.....	327	30
Lateris		773	65
		52,402	65

	<i>ℳ</i>	<i>Ⓕ</i>	<i>ℳ</i>	<i>Ⓕ</i>
Transport	773	65	52,402	65
c. Programmer og Skolehøjtideligheder	242	35		
d. Andre Udgifter.....	39	83		
			1,055	83
18. Disciplenes Indøvelse i Skydevaabens Brug.....			178	95
			Summa Udgift	53,637 43
			Sammenholdes hermed Indtægten	53,888 81
viser sig en Kapital-Fremgang af.....			251	38
og da den kontante Beholdning, der overførtes fra forrige Finantsaar, beløb.....			2,973	22
var der ved Aarets Slutning et Overskud i den egentlige Skolekasse af.....			3,224	60

B. Legaterne til Skolens Bibliothek.

	Indtægt:	<i>ℳ</i>	<i>Ⓕ</i>
1. Renter.....		5	66
2. Jordleje.....		209	83
3. Teilmanns Legat.....		40	„
4. Skolekassens Tilskud.....		1,299	53
	Summa Indtægt	1,555	02
	Udgift:		
1. Indkjøbte Bøger og disses Indbinding (Katalog)...		1,519	55
2. De fysiske og naturhistoriske Samlinger.....		35	47
Summa Udgift, der er lig Indtægten		1,555	02

C. Flensborgs Legat.

	Indtægt:	<i>ℳ</i>	<i>Ⓕ</i>
1. Renter.....		5	06
2. Jordleje.....		208	„
	Summa Indtægt	213	06
	Udgift:		
Indkjøbte Bøger og disses Indbinding ialt.....		89	15
Sammenholdes hermed Indtægten		213	06
har Fremgangen for Aaret været.....		123	91
og da Legatets kontante Beholdning fra forrige Aar udgjorde.....		2	79
var Kassebeholdningen den 31. Marts 1888 altsaa		126	70

D. Stipendiefonden.

	Indtægt:	ℳ	Ør
Renter af Fondens Kapitalformue		889	02

	Udgift:	ℳ	Ør
Overført til Stipendieoverskuds-fonden		889	02

E. Stipendieoverskuds-fonden.

	Indtægt:	ℳ	Ør
1. Renter af Fondens Kapitalformue		4,926	51
2. Til Fonden tilbagefaldne Oplagspenge		36	"
3. Tiendeindtægter.....		910	33
4. Indtægter af Legater.....		1,115	"
5. Afgiften af Hansted Hospital.....		449	50
6. Overført fra Stipendiefonden.....		889	02
	Summa Indtægt	8,326	36

	Udgift:	ℳ	Ør
1. Afgift til Skolekassen.....		3,000	"
2. Do. til 2 Enker i Horsens.....		80	"
3. Udbetalte Stipendier for Finantsaaret.....		1,800	"
4. Understøttelse til 9 Studerende.....		1,400	"
5. Davidsens Legat til 2 Disciple.....		40	"
6. Skatter af Tiende.....		7	54
7. Regnskabsføreren's Procenter.....		166	52
	Summa Udgift	6,494	06
	Sammenholdes hermed Indtægten	8,326	36

fremkommer som Overskud for Finantsaaret	1,832	30
hvortil kommer Fondens kontante Beholdning fra		
forrige Finantsaar.....	549	93
	Af disse	2,382 23

er Prioritetsobligations-Massen ved Udlaan	ℳ	Ør
i Aarets Løb forøget med	1,150	"
og Sparekasse-Tilgodehavendet ligeledes		
forstørret ved Oplæg af Renten for		
Aaret med	94	39
		1,244 39

følgelig udgjorde Kassebeholdningen d. 31. Marts		
1888	1,137	84

Aars- og Afgangsprøverne 1888.

Skriftlig Prøve.

Mandag den 11te Juni.

8—12.	VI. } V. }	Dansk Stil II.	4—8.	VI. } V. }	Oversættelse fra Latin.
	IV S. } IV Rr. }	Dansk Stil.		IV S. } IV Rr. }	Arithmet. Udarbejd.

Tirsdag den 12te Juni.

8—12.	IV S. } IV Rr. }	Geometr. Udarbejd.	4—8.	IV Rr.	Overs. fra Engelsk.
-------	---------------------	-----------------------	------	--------	------------------------

Onsdag den 13de Juni.

8—12.	VI. } V. }	Fransk Stil.	4—8.	VI. } V. }	Dansk Stil I.
	IV S. IV Rr.	Latinsk Stil. Pr. Regning.			

Lørdag den 23de Juni.

3—6. III Rr. Praktisk Regning.

Mandag den 25de Juni.

8—11.	III S. IIIRr. II S. IIRr. IS. IRr.	Latinsk Stil. Eng. Version. Latinsk Stil. Tysk Version. Latinsk Stil. Tysk Version.	4—7.	III S. III Rr. II S. II Rr. I S. I Rr.	} Arithmet. Udarbejd.

Tirsdag den 26de Juni.

8—11. III S.	} Geometr. Udarbejd.	4—7. III S.	} Dansk Stil.
III Rr.		III Rr.	
II S.		II S.	
II Rr.		II Rr.	
I S.		I S.	
I Rr.		I Rr.	

Mundtlig Prøve.

(Et Tal i Parenthes efter Klassen betegner Examinandernes Antal).

Lørdag den 23de Juni.

	I Sangsalen.	
8. (6)	} VI. Naturlære.	
11. (6)		

Onsdag den 27de Juni.

	I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.
8. IV Rr (10).	} Naturlære.	8. III S a.	} Græsk.
4. IV Rr (4).		III S b.	
6. IV M. Naturlære.			
	I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.
8. V. Dansk og Oldn.	8. II Rr. Religion.		
4. I R. Fransk.	11. III Rr. Religion.		
		4. II S. Latin.	

Torsdag den 28de Juni.

	I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.
8. VI (12). Historie.	} Historie.	9. IV S (4).	} Matematik.
5. IV Rr (7).		11. IV S (4).	
	I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.
8. IS a.	} Latin.	8. I Rr. Geografi.	
11. IS b.		4. III Rr. Naturhistorie.	

Fredag den 29de Juni.

I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.	
8. IV Rr (14).	Geografi.	8. IV S (6) }	Mathematik.
5. IV S (8).	Geografi.	11. IV S (6) }	
		4. I Rr.	Engelsk.

I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.	
8. III Rr.	Tysk.	8. III S b. }	Latin.
4. II Rr.	Arithmetik.	11. III S a. }	
		4. II S.	Religion.

Lørdag den 30te Juni.

I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.	
8. VI (8).	} Fransk.	8. IV S (12).	Geografi.
4. VI (4).		4. IV Rr (7).	Historie.
I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.	
8. II Rr.	Tysk.	8. II S.	Arithmetik.
4. I S b. }	} Arithmetik.	4. I Rr.	Religion.
6. I S a. }			

Mandag den 2den Juli.

I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.	
8. VI (6).	Latin.	8. III Rr.	Engelsk.
4. IV S (10).	Latin.	12. IV M + III M.	Engelsk.
I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.	
8. I S a. }	} Religion.	4. II S.	Geografi.
11. I S b. }			

I Naturhistorieklassen.

8. III S a. }	} Naturhistorie.
11. III S b. }	

Tirsdag den 3die Juli.

I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.	
8. VI (6).	Latin.	8. III Rr.	Arithmetik.
4. IV S (10).	Latin.	4. V.	Engelsk.
I Naturhistorieklassen.		I Klasseværelse II S.	
8. IV Rr (7).	} Naturhist.	8. III S b. }	} Dansk.
11. IV Rr (7).		11. III S a. }	
4. II Rr.	Naturhistorie.	4. I Rr.	Tysk.

Onsdag den 4de Juli.

I Sangsalen.		I Naturhistorieklassen.	
8. VI (8) }	Græsk.	8. IS b. }	Naturhistorie.
3. VI (4) }		10. IS a. }	
I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.	
8. IV S (10). }	Tysk.	8. III S a. }	Fransk.
11. IV S (10). }		11. III S b. }	
4. IV Rr (8).	Mathematik.	4. II S.	Dansk.

Torsdag den 5te Juli.

I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.	
8. IV Rr (6).	Mathem.	8. III S b. }	Tysk.
5. IV Rr (8).	Dansk.	11. III S a. }	
		4. IS a. }	Historie.
		6. IS b. }	
I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.	
8. II Rr.	Dansk.	8. V (6). }	Latin.
11. III Rr.	Dansk.	11. V (6). }	
		4. I Rr.	Dansk.

I Naturhistorieklassen.

8. II S. Naturhistorie.

Fredag den 6te Juli.

I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.	
8. IV Rr (14).	Engelsk.	8. IV S (11). }	Fransk.
5. IV Rr (6).	Dansk.	4. IV S (8). }	
I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.	
8. II Rr.	Geografi.	8. III S a. }	Arithmetik.
4. V.	Græsk.	11. III S b. }	
		4. IS b. }	Geometri.
		6. IS a. }	

Lørdag den 7de Juli.

I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.	
9. VI (12).	Engelsk.	8. III Rr.	Geometri.
		3. IV Rr (7).	Tysk.
		5. IV Rr (7).	

I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.	
8. IS a. }	} Dansk.	8. III S b. }	} Religion.
10. IS b. }		11. III S a. }	
4. II Rr. Geometri.		4. II S. Historie.	

- I Naturhistorieklassen.
8. I Rr. Historie.

Mandag den 9de Juli.

I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.	
3. VI (6). }	} Dansk.	4. III R. Fransk.	
5. VI (6). }			
I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.	
4. IS b. }	} Geografi.	4. II S. Geometri.	
6. IS a. }			

Tirsdag den 10de Juli.

I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.	
8. III Rr. Historie.		8. III S a. }	} Historie.
4. I Rr. Geometri.		11. III S b. }	
		4. II Rr. Historie.	
I Naturhistorieklassen.		I Klasseværelse II S.	
8. IV S (12). }	} Naturhist.	8. V. Historie.	
3. IV S (8). }			

Onsdag den 11te Juli.

I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.	
8. IV R. Fransk.		8. IV S (9). }	} Historie.
4. V. Naturlære.		10. IV S (10). }	
		4. II S. Fransk.	
I Klasseværelse IV S.		I Naturhistorieklassen.	
8. III S b. }	} Geometri.	4. I Rr. Naturhistorie.	
11. III S a. }			
4. IS a. }	} Tysk.		
6. IS b. }			

Torsdag den 12te Juli.

	I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.
8.	IV S (9). } Græsk.	8.	III S a. } Geografi.
11.	IV S (8). }	11.	III S b. }
4.	II R. Fransk.	4.	III Rr + M. Naturlære.
	I Klasseværelse IV S.		
4.	V. Fransk.		

Freitag den 13de Juli.

	I Sangsalen.		I Klasseværelse III S.
8.	II S. Tysk.	8.	II Rr. Engelsk.
	I Klasseværelse IV S.		I Klasseværelse II S.
8.	IS b. } Fransk.	8.	I Rr. Arithmetik.
10.	IS a. }		
	I Naturhistorieklassen.		
	8. III Rr. Geografi.		

Lørdag den 23de Juni, Kl. 6, afholdes Sangprøve.

Mandag den 9de Juli, Form. Kl. 9, afholdes Optagelsesprøve over de indmeldte Disciple.

Lørdag den 14de Juli, Form. Kl. 10, foretages Translokationen.

Mandag den 20de August, Form. Kl. 10, begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger samt Enhver, der har Interesse for Skolen og Undervisningen, indbydes til at overvære Examen og Translokationen

Horsens lærde Skole, den 8de Juni 1888.

Iversen.

Fortegnelse

over

de Bøger, der skulle bruges i Skoleaaret 1888-89.

I.

- Dansk.* Agerskov, Nørregaard og Strøms Læsebog, 4de Afd. Bojesens Sproglære. Müllers Opgaver. H. V. Rasmussens Fortællende Digte.
- Tysk.* Kapers tyske Læsebog for Mellemlklasser. Iversens Grammatik. Kapers Stiløvelser I.
- Fransk.* Jungs franske Elementarbog. Garrigues' Grammatik. Michelsens Stiløvelser I.
- Religion.* Balslevs Lærebog. Assens' mindre Bibelhistorie. Det nye Testamente. En Psalmebog.
- Historie.* Blochs Lærebog for Realskoler, 1ste D. Et historisk Atlas. Jørgensens histor. Tabeller.
- Geografi.* Granzows Geografi Nr. 2. Et Atlas, f. Ex. Erslevs eller Hveisels.
- Mathematik.* Jul. Petersens Arithmetik og Geometri. Meiers Regnebog II.
- Naturhistorie.* Lützens Zoologi Nr. 2 (nyeste Udg.) Naturhistorisk Atlas.

I S. særskilt. Kern og Krebs' Læsebog. Madvigs Grammatik. Iversens Stiløvelser.

I Rr. særskilt. Listovs eng. Ledetraad I. og II.

II.

- Dansk.* Agerskov, Nørregaard og Strøms Læsebog, 5te Afd. Bojesens Sproglære. Arentzen og Thorsteinssons nord. Mythologi. H. V. Rasmussens Fortællende Digte.

- Tysk.* Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser. Iversens Grammatik. Kapers Stiløvelser I.
- Fransk.* Jungs Læseb. for Mellemlklasser. Garrigues' Grammatik. Michelsens Stiløvelser I. Pios franske Ord til Udenadslæren.
- Religion.* Balslevs Lærebog. Assens' Bibelhist. Det nye Testamente. En Psalmebog.
- Historie.* Blochs Lærebog for Realskoler, 1ste Del. Et historisk Atlas. Jørgensens histor. Tabeller.
- Geografi.* Granzows Geografi Nr. 2. Et Atlas, f. Ex. Erslevs eller Hveisels.
- Mathematik.* Jul. Petersens Arithmetik og Geometri. Meiers Regnebog II. Buchwald og Steenbergs Konstruktionsbog I.
- Naturhistorie.* Lützens Zoologi Nr. 2 (nyeste Udg.). Vaupells Botanik.
-

- II S. særkilt. Kern og Krebs' Læsebog. Cæsar d. b. Gallico. Blochs Ovid. Madvigs Grammatik. Iversens Stiløvelser.
- II Rr. særskilt. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling. Sammes engelske Læsestykker, 1ste Afdeling.
-

III.

- Dansk.* Dorphs græsk-rom. Mythologi. Bojesens Sproglære.
- Tysk.* Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser. Iversens Grammatik. Kapers Stiløvelser II.
- Fransk.* Jungs Læsebog for Mellemlklasser. Garrigues' Grammatik. Michelsens Stiløvelser I og II. Pios franske Ord til Udenadslæren.
- Religion.* Balslevs Lærebog. Assens' Bibelhist. Det nye Testamente. En Psalmebog.
- Historie.* Blochs Lærebog for Realskoler, 1—2. Del. Et hist. Atlas. Jørgensens histor. Tabeller.
- Geografi.* Granzows Geografi Nr. 2. Et Atlas, f. Ex. Erslevs eller Hveisels.
- Mathematik.* Jul. Petersens Arithmetik og Algebra I & II. og Geometri. Buchwald og Steenbergs Konstruktionsbog II.
- Naturhistorie.* Lützens Zoologi Nr. 2 (nyeste Udg.). Vaupells Botanik.

- III Rr. særskilt. Listovs eng. Læsestykker I. og II. og The Engl Reader. Løkkes mindre Grammatik. Marryat: The children of the new forest. Hansen og Magnussens Opg. t. eng. Versioner. S. Müllers Haandbog. Schmidts Naturlære.
- III S. særkilt. Cæs. d. b. Gall. Blochs Ovid. Ciceros Taler ved Madvig. Madvigs Grammatik. Iversens Stiløvelser. Bergs Forskole og Grammatik. Borrings Études litt.
- III M. særskilt. Listov: The Engl. Reader. Løkkes mindre Grammatik. Marryat: The children of the new forest.
-

IV.

- Tysk.* Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser. Iversens Grammatik. Kapers Stiløvelser II.
- Fransk.* Borrings Études litt. (nyeste Udg.). Garrigues' Grammatik. Pios Ord til Udenadslæren. Michelsens Stiløvelser II.
- Historie.* Blochs Lærebog for Realskoler, 1—2. Del. Rhodes eller Putzgers histor. Schulatlas. Erslevs histor. Atlas til Norden. Jørgensens histor. Tabeller.
- Geografi.* Et Atlas. Granzows Geografi Nr. 2.
- Mathematik.* Julius Petersens Arithmetik og Algebra I & II og Geometri. En femcifret Logarithmetabel (helst Lalandes). Buchwald og Steenbergs Konstruktionsbog II.
-

- IV S. særkilt. Ciceros Taler ved Madvig. Livius 23de Bog, Virgils Æneide 2den Bog. Madvigs Grammatik. Iversens Stiløvelser. Thomsens Antikviteter. Xenofons Anabasis 2den Bog. Homers Odyssee I. Bergs græske Grammatik. Marmier: Histoires allemandes et scandinaves. Sigurd Müllers danske Literaturhistorie.
- IV Rr. særskilt. Listov: The English Reader med Glossarium og Eng. Forf. i Udvalg I. Løkkes Grammatik. Boysens eng. Digte. Hansen og Magnussens Opgaver til engelske Versioner. Marryat: The children of the new forest. S. Müllers Haandbog. Jensens Sætningslære. Schmidts Naturlære. Rønnings danske Literaturhistorie.
- IV M. særskilt. Listov: The Engl. Reader og Eng. Forf. i Udvalg I. Løkkes mindre Grammatik. Marryat: The children of the new forest. Schmidts Naturlære.

V.

- Dansk og Oldnordisk.* Sigurd Müllers Literaturhistorie. Wimmers oldn. Læsebog. Iversens oldn. Grammatik. Dorphs Digterterne. W. Horns Hovedværker II.
- Latin.* Livius 21de og 22de Bog. Cicero Disp. Tuscul. Horats' Oder. Virg. Æn. 2den Bog. Tregders Literaturhistorie.
- Græsk.* Herodot 6te Bog. Homers Iliade I o. f. Lukian ved Gertz. Sechers Mythologi og Kunsthistorie.
- Fransk.* Baruël og Michelsen: Franske Prosastykker. Garrigues' Grammatik. Giedes Stiløvelser. Michelsens Stiløvelser II.
- Engelsk.* Listov: The English Reader med Glossarium. Løkkes mindre Grammatik. Marryat: The children of the new forest.
- Historie.* Thriges Lærebog i Oldtidens Historie. Thriges Lærebog i Nordens Historie. Blochs Lærebog for Realskoler. Rhodes eller Putzgers histor. Schulatlas. Erslevs histor. Atlas til Norden. Jørgensens histor. Tabeller. Thomsens romerske og Christensens græske Antikviteter.
- Naturlære.* Prytz' Lærebog.

VI.

- Dansk og Oldnordisk.* Sig. Müllers Literaturhistorie. Wimmers oldn. Læsebog. Iversens oldn. Grammatik. W. Horns Hovedværker I.
- Latin.* Horats' Oder og Breve. Ciceros Taler ved Madvig og Disp. Tuscul. Virgils Æn. 3die Bog. Thomsens Antikviteter.
- Græsk.* Petersens Anthologi. Platos Protagoras. Lukian ved Gertz. Sofokles' Elektra. Tregders Literaturhistorie. Tregders Mythologi. Christensens Antikviteter.
- Fransk.* Baruël og Michelsen: Franske Prosastykker. Garrigues' Grammatik. Giedes Stiløvelser.
- Engelsk.* Listov: The Engl. Reader med Glossarium og Eng. Forf. i Udvalg II. Løkkes Grammatik.
- Historie.* Thriges Lærebog i Nordens Historie. Thriges Lærebog i Oldtidens Historie. Blochs Lærebog for Realskoler Rhodes eller Putzgers histor. Schulatlas. Erslevs Atlas til Norden. Jørgensens histor. Tabeller.
- Naturlære.* Prytz' Naturlære. Jørgensens Astronomi.

MEDDELELSER

OM

HORSENS LÆRDE SKOLES

FORBEREDELSESSKOLE

I SKOLEAARET 1887—88.

HORSENS.

FOGHS BOGTRYKKERI.

1888.

Antallet af Forberedelsesskolens Disciple var ved Udgangen af Skoleaaret 1886—87 ialt 49. Af disse 49 Disciple optoges i den lærde Skole 22, dels som studerende Disciple, dels som Realdisciple; desuden udgik af II Kl. 2 Disciple. Det nuværende Discipelantal er 41, der her anføres i Bogstavorden. Det vedføjede Tal angiver Disciplens Plads i Klassen efter Censuren for Maj Maaned. Tillige er Faderens Navn anført.

II. Klasse.

1 (19). A. Aae (Godsforvalter, cand. juris A.).
 2 (17). J. K. V. Borup (Hattemager B.). 3 (13). C. E. Eggertsen (afd. Kjøbmand E.). 4 (5). C. A. Elberling (afd. Redaktør E.). 5 (9). L. B. Fog (Kjøbmand, Vicekonsul F.). 6 (8). A. Gad (Læge G.). 7 (1). H. R. Grumme (Kbmd. G.). 8 (2). J. T. Jacobsen (Værkmester J.). 9 (7). V. Jacobsen (Sagfører J.). 10 (11). O. J. Th. E. Jonassen (Urmager J.). 11 (10). J. H. K. Lange (Skovrider L.). 12 (14). V. Mathiasen (Sygehuslæge M.). 13 (12). V. A. S. Münter (afd. Plantageejer M.). 14 (22). M. Nielsen (Restauratør N.). 15 (4). C. E. Otterstrøm (Pastor O., Tyrsted). 16 (6). J. C. B. Petersen (Mineralvandsfabrikant P.). 17 (3). J. Schmidt (Skipper S.). 18 (15). C. M. Schrøder (Skomagermester S.). 19 (16). E. H. K. P. Sihm (afd. Toldassistent S.). 20 (21). E. Simonsen (Kbmd. S.). 21 (20). C. E. Theilgaard (Gasværksbestyrer Th.). 22 (18). J. E. Østergaard (Havnefoged Ø.).

I. Klasse.

1 (13). A. S. Andersen (Grosserer A.). 2 (14). A. V. Andersen (Broder til foreg.). 3 (5). J. Braae (Fotograf B.). 4 (8). E. G. Brøchner (Handelsagent B.). 5 (11). H. Claudius (Telegrafbestyrer C.). 6 (1).

J. Drost (Værkfører D.). 7 (15). K. K. Faurschou (Handelsagent F.). 8 (17). H. F. Fogh (Redaktør F.). 9 (7). O. P. Henriksen (Bagermester H.). 10 (4). M. Hertz (Handelsagent H.). 11 (3). J. H. P. Meulengracht (Kbmd. M.). 12 (18). H. A. Møller (Smedemester M.). 13 (16). F. Nielsen (Materialist N.). 14 (6). I. F. Nielsen (Hotelejer N.). 15 (9). N. Nielsen (afd. Gaardmand N.). 16 (19). N. P. Nielsen (afd. Husmand N.). 17 (10). E. Petersen (Fabrikant P.). 18 (12). S. B. Petersen (Hotelejer P.). 19 (2). P. S. Qvist (Murermester Q.).

Ved Begyndelsen af dette Skoleaar fratraadte den ene af Skolens Bestyrere, fhv. Adjunkt C. F. Bruun, af Helbredshensyn sin Stilling her ved Skolen, i hvilken han har virket siden 1876 og som han altid har omfattet med stor Interesse. Skolen bringer ham sin Tak for den omhyggelige og elskværdige Maade, hvorpaa han gjennem saa lang en Aarrække har udført sin Gjerning ved den. I Skolens Bestyrelse indtraadte i hans Sted Adjunkt E. Jacobæus; hans Timer overtog Rektor Iversen og Adjunkt Wraae, henholdsvis i 2 og 1 Klasse.

I de forskjellige Undervisningsfag er i det forløbne Skoleaar (1887—88) følgende læst eller indøvet.

II. Klasse.

Dansk (3 Timer, Rektor Iversen). Matzens Læsebog, 2den Del. Idelig Øvelse i Analyse saavel af den enkelte Sætning som af Sætningsforbindelser. Det vigtigste af Bojesens danske Sproglære; Müllers Opgaver til Indøvelse af denne Sproglære.

Dansk Stil (3 Timer, Brink). Stilene paa Skolen have været dels Diktat, dels Gjenfortælling. Henimod Halvdelen af Disciple-
lene har haft en egen ugentlig Stiletime. De paa Skolen skrevne Stiles Antal vil beløbe sig til omtrent 95. I Hjemmet har desuden hver Discipel 23 Gange skrevet Afskrift efter den i Klassen brugte danske Læsebog.

Tysk (4 Timer, Iversen). Kapers Læsebog for Mellemlklasserne S. 69—127. Kapers Stiløvelser I, Stykke 1—71. Iversens Grammatik. Stil i Regelen 2 til 3 Gange ugentlig.

Fransk (4 Timer, Jacobæus). Jungs Elementarbog 1—64.

Religion (2 Timer, Birch). Efter Balslevs Bibelhistorie: det gamle og det ny Testamente til Kirkens Historie. Efter Bals-

levs Lærebog: Loven, den første og anden Trosartikel, Fadervor og Daaben. Nogle Salmer.

Historie (3 Timer, Brink). Klaussens Udtog af Danmarks-historien fra de ældste Tider til Wienerfreden 1864.

Geografi (2 Timer, L. Schmidt). Granzows lille Geografi læst og repeteret.

Naturhistorie (1 Time, Steenberg). Efter Lützens Zoologi Nr. 2: Pattedyr og Fugle.

Regning (5 Timer, Steenberg og Brink). Brøkgregning og dennes Anvendelse er indøvet efter Femmers Opgaver i Hovedregning II, S. 5—28, 36—49, og Meier: Praktisk Regnebog II, S. 1—38, 49—79. Hjemmeopgaver en Gang om Ugen.

Skrivning (2 Timer, Brink). Der er skrevet dels efter Forskrift paa Skoletavlen, dels i 4de og 5te Hefte af Fischers med trykt Forskrift forsynede Skrivebøger.

Gymnastik (1 Time, Martens). Gang- og Løbeøvelser, Springøvelser, Klavreøvelser, forskellige andre Legemsøvelser, samt smaa Marschture og Boldspil.

I. Klasse.

Dansk (3 Timer, Wraae). J. Larsens Læsebog, 2den Del, 1ste Afd., er benyttet til Oplæsning og Analyse. Begyndelsesgrundene af Sproglæren ere gennemgaaede, til Dels efter Bojesens Grammatik. Nogle Digte ere lærte udenad.

Dansk Stil (4 Timer, Brink). Der er paa Skolen skrevet 82 Stile, der i Skoleaarets første Halvdel udelukkende have været Diktastile, senere dels saadanne, dels korte Gjenfortællinger. I Regelen er der egentlig skrevet Afskrift hjemme efter den danske Læsebog. Der er en Gang imellem foretaget Øvelse i Læsning af gothisk Skrift.

Tysk (4 Timer, Iversen). Listovs Elementarbog er læst helt. Kapers Stiløvelser I, St. 1—39. Af Iversens Grammatik Artiklerne, Substantivernes Deklination, personlige Pronominer, Hjælpeverber, regelmæssige Verber samt Præpositioner. Stil i Regelen 3 til 4 Gange egentlig.

Religion (2 Timer, Birch). Efter Balslevs Bibelhistorie: af det gamle Testamente til Rigets Deling, af det ny Testamente til Jesu Lignelser. Efter Balslevs Lærebog: Loven. Nogle Salmer.

Historie (3 Timer, Brink). Klaussens Udtog af Danmarks-historien fra den ældste Tid til Frederik den førstes Død; det læste er repeteret flere Gange.

Geografi (2 Timer, Brink). Efter Granzows lille Geografi er læst Europa og det læste er repeteret to Gange.

Naturhistorie (1 Time, Steenberg). Pattedyrene efter Lützens Zoologi Nr. 2.

Regning (7 Timer, Brink og Steenberg). I de 4 Timer ere de 4 elementære Regningsarter med benævnte Størrelser indøvede efter Meier: Praktisk Regnebog I. I Hjemmet er regnet en Mængde Opgaver. Hovedregning i 3 Timer om Ugen efter Femmers Opgaver i Hovedregning I, S. 45—124.

Skrivning (2 Timer, Brink). Der er skrevet dels efter Forskrift paa Skolens Tavle, dels i 4de eller 5te Hefte af Fischers med trykt Forskrift forsynede Skrivebøger.

Gymnastik (2 Timer, Martens). Som 2den Klasse.

Sang (1 Time, Ottosen). I Undervisning i Sang, der er frit Fag for enhver Discipel, have begge Klassers samtlige Disciple deltaget. Salmer og Fædrelandssange ere sungne i Kor.

Skolepengene for en Discipel, saavel i første som i anden Klasse, ere 7 $\frac{1}{2}$ maanedlig. Skoleregningerne udstedes i Slutningen af de enkelte Maaneder og betales enten i den paa-gjældende Maanedes Slutning eller i den derpaa følgende Maanedes Begyndelse. Kun for Skoleaarets to sidste Maaneder (Juni og Juli) udstedes Skoleregningerne paa en Gang, nemlig hen imod Slutningen af Juni, da Skolens Regnskab skal afsluttes inden Udgangen af Skoleaarets sidste Maaned (Juli Maaned). En Gang i hvert Skoleaar betales i Brændselspenge 4 $\frac{1}{2}$, der indbetales ved Udgangen af Oktober Maaned.

De Bøger, der ville blive brugte i Skoleaaret 1888—89, ere følgende:

I begge Klasser: Bojesens danske Sproglære (med et som Manuskript trykt Tillæg), Sauters danske Skriflærings-ABC. — Iversens tyske Grammatik, Kapers Stiløvelser I. — Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus, Balslevs Bibelhistorie, en Salmebog. — Klaussens Udtog af Danmarkshistorien, nyeste Udgave. — Granzows lille Geografi, nyeste Udgave, et Atlas. — Lützens Zoologi Nr. 2. — Sangbog: Sange for Skolen og Hjemmet, udgivne af en Lærerforening.

I 2den Klasse desuden: J. Larsens danske Læsebog, 2den Del, 2den Afd., Müllers Opgaver til Indøvelse af Bojesens danske Sproglære. — Kapers tyske Læsebog for Mellemklasserne. — N. N. Meiers Regnebog II. — Af Disciple, der læse Fransk: Jungs franske Elementarbog.

I 1ste Klasse desuden: J. Larsens danske Læsebog, 2den Del, første Afdeling. — Listovs tyske Elementarbog. — N. N. Meiers Regnebog I.

Aarsprøven.

Den skriftlige Prøve.

II. Klasse.

I. Klasse.

Torsdag den 5te Juli.

9—10. Dansk Diktat.

9—11. Dansk Diktat.

11—1. Dansk Stil.

12—1. Dansk Stil.

Mandag den 9de Juli, Kl. 9 Form., afholdes Prøve over de indmeldte Disciple.

Lørdag den 14de Juli, Kl. 9 Form., meddeles Aarsprøvens Udfald, hvorefter Sommerferien begynder.

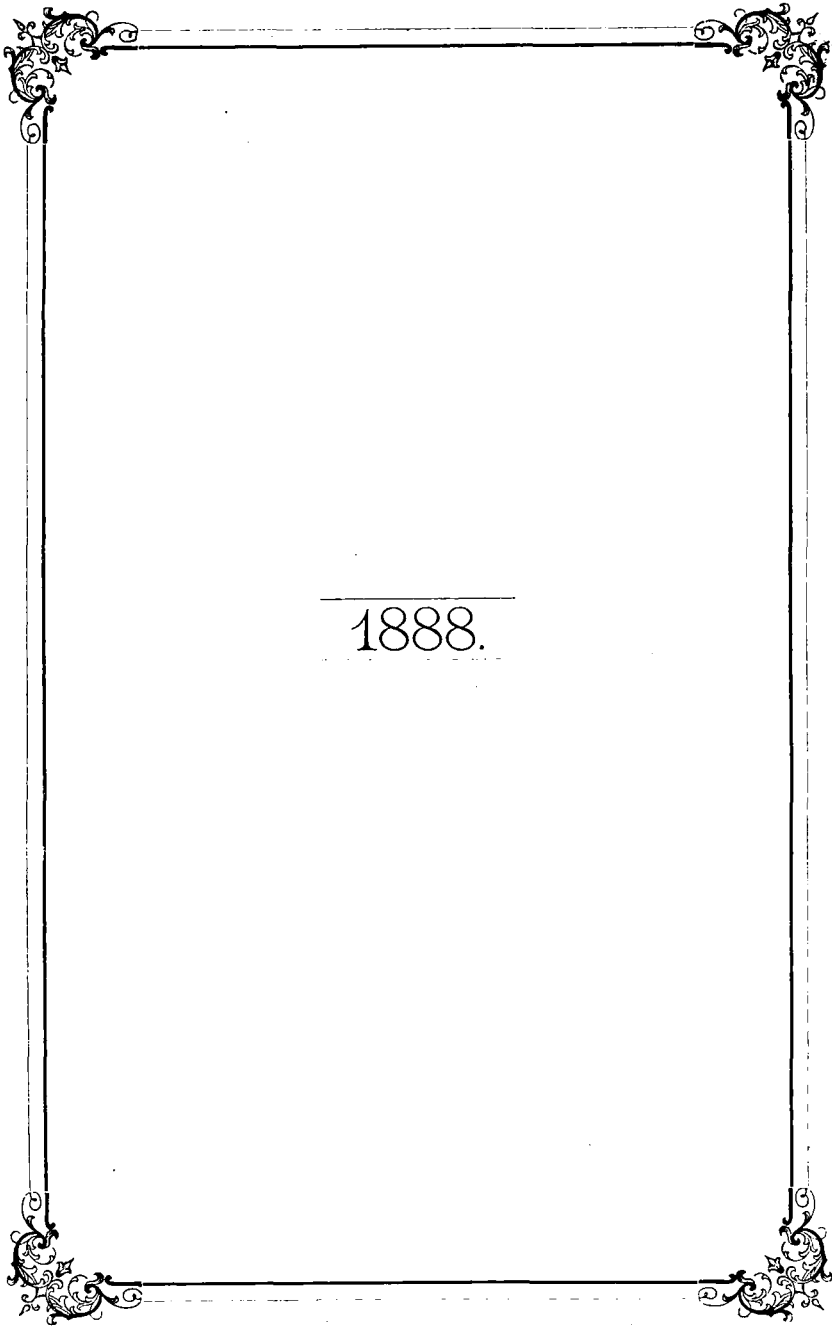
Mandag den 20de August, Kl. 12, begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære Aarsprøven indbydes Disciplenes Forældre og Værger samt Enhver, der interesserer sig for Skolens Virksomhed.

Horsens, den 8de Juni 1888.

Jacobæus.

Steenberg.

1888.